EKONOMISK TIDSKRIFT

DONATIVO
BIBLIOTECA NACIONAL
DE MADRID
1940

UTGIFVEN AF

DAVID DAVIDSON

Årg. II 1900 Häft. 6

INNEHÅLL:

Kolbristen. Af DAVID DAVIDSON . . . . . *Sid. 279*
Ett bidrag till sjöfartsstatistiken. Af I. FLODSTRÖM . . . . . „ *284*
Riksgäldskontoret och Riksbanken. Af D. D. . . . . . „ *296*
Myntpräglingen i Sverige, Norge och Danmark. Af K. A. WALLROTH . . . . . „ *302*
Öfversikt öfver de större bankernas ställning den 31 maj 1900.

Pris per årgång (12 häften) 10 kronor

STOCKHOLM
HUGO GEBERS FÖRLAG
(I DISTRIBUTION)

Ayuntamiento de Madrid

Ayuntamiento de Madrid

Kolbristen.

Af **David Davidson.**

Den starka stegring af stenkolspriserna, som inträdde emot slutet af förra året och under detta år ytterligare skärpts, har, såsom naturligt är, i många olika riktningar gjort sig obehagligt gällande. Stenkol spelar ju en så ytterst viktig och på alla områden ingripande roll; det ingår ju numera såsom ett nödvändigt produktionsmedel i alla yrkesgrenar samt utgör i en stor del af världen det egentliga hushållsbränslet. En brist på denna vara med en ty åtföljande stark prisstegring måste därför i vidsträcktaste omfattning göra sina verkningar gällande. I England klagas sålunda allmänt öfver att skeppsfarten lider af de höga priserna, ity att den stegring i frakterna, som ägt rum, icke är tillräcklig för att betäcka de ökade kostnaderna för kol, och det förmenas, att detta förhållande redan inverkat deprimerande på byggandet af ångfartyg för handelsflottan; då driften af redan förefintliga ångfartyg börjar att visa sig mindre lönande, skulle redarne afskräckas från att beställa nya sådana, isynnerhet som prisen för dylika betydligt ökats i följd af den stora stegringen af priserna på råämnen och arbetslöner. Järnvägarnes inkomster reduceras betydligt, och detta påstås redan fått sitt uttryck uti prisfall på aktier i engelska järnvägar. Och äfven inom så godt som alla industrigrenar inverkar stenkolsprisernas starka stegring deprimerande på det lysande uppsving, som de senaste åren bevittnat. Till och med inom järnindustrien, som dock för närvarande arbetar under konjunkturer så gynnsamma, att man måste gå tillbaka till 1870-talets första hälft för att finna något därmed jämförligt,

Ayuntamiento de Madrid

har denna prisstegring på kol väckt stor oro. Den europeiska järnindustrien hotas nämligen af en konkurrens i stor skala på den egna, europeiska marknaden af Förenta staternas snabbt tillväxande järnproduktion, och det befaras, att denna, då den blifver en verklighet, skall leda till en sänkning af järnpriserna.

Angående orsakerna till den hastiga stegringen i stenkolspriserna äro meningarna något delade. Att priset på en vara stiger, beror ju på, att efterfrågan ökats eller utbudet minskats, resp. att båda dessa ändringar inträdt. Det kan ju nu med lätthet påvisas, såväl att produktionen af stenkol i någon mån hämmats, som i all synnerhet att efterfrågan betydligt tilltagit. Detta sätt att angifva den inträdda prisstegringens orsaker har dock af en och annan icke ansetts fullt tillfredsställande. Man har resonerat som så, att nämnda förhållanden visserligen kunna vara förklaringsgrund till, att en prisstegring inträffat, men att de äro otillräckliga för att förklara, hvarför prisstegringen inträdt med den plötslighet, som ägt rum.

Att den starka prisstegringen inträdt helt plötsligt är ju riktigt, dock endast med en viss reservation. Det är icke så, att kolprisen bibehållit sig oförändrade ända till den starka prisstegringen i höstas. Äfven i England hade redan under de närmast föregående åren kolpriserna höjt sig något öfver den relativt låga nivå, hvartill de 1895, 1896 och 1897 sjunkit. Den under sista kvartalet af förra året inträdda starka och snabba prisstegringen[1] var egentligen en fortsatt yttring af orsaker, som redan förut verkat.

Huru stor prisstegringen i medeltal varit är svårt att exakt angifva, äfven hvad England beträffar. Detta beror på flerehanda omständigheter, såsom att prisstegringen skett mycket ojämnt i afseende å olika slag af kol; att, såsom ofta är fallet vid starka rubbningar af priserna, i vissa fall särskildt höga priser kunnat betingas, utan att det är möjligt att ännu angifva, hvilken betydelse dessa mer ovanliga priser hafva vid bestämmande af medelpriserna; att vissa säljare bundit sig genom kontrakter för viss tid o. s. v. Det antages, att under de sista 12 månaderna stegringen

[1] I början af oktober 1899 betingade »Northumbrian steam» ett pris af 10 ½ sh. men i början af december 14 ½ sh. »Best Cardiff» hade under samma tid stigit från 13 ½ sh. till 20 à 21 sh. — ja i vissa fall betingat än högre priser. (Economist 9 dec. 1899).

Ayuntamiento de Madrid

i England utgjort 50 à 100 procent. I länder, som importera stenkol från England, tillkommer den inverkan, som ändringar i frakterna kunnat utöfva.

Prisstegringen har, såsom sagdt, framkallats af rubbningen af förhållandet mellan efterfrågan och tillgång. Stegringen i efterfrågan beror i främsta rummet på uppsvinget inom näringslifvet. Ett sådant medför alltid, att nya företag grundas och gamla utvidgas i större utsträckning än under normala förhållanden inom näringslifvet. Under ett uppsving af den exceptionellt allmänna och starka art, som utmärkt de senaste åren, ske naturligtvis dylika nybildningar och utvidgningar i en ovanlig grad. Vidare användes de förefintliga företagens produktionsförmåga till det yttersta. Följden blifver naturligtvis, att behofvet af stenkol högst betydligt ökas. Därtill kommer, att en uppsvingsperiod alltid leder till ökad konsumtion af bränsle för hushållsändamål hos den stora massan af befolkningen. Med ett ord fabriker, järnvägar, ångbåtsflottor och konsumtionen för hushållsändamål hafva ställt ofantligt stegrade kraf på stenkol.

Till dessa det fredliga arbetets ökade behof hafva sällat sig äfven andra. Den ökning af staternas krigsrustningar, som ägt rum under de senaste åren, har ju i och för tillverkning af krigsfartyg och vapen framkallat en ökning af stenkol; denna ingår bland de nyss omnämnda anledningarna, men torde dock särskildt böra framhållas. Därtill kommer emellertid att vissa stater på grund af de osäkra politiska förhållandena samlat större kolförråd än vanligt för att ha i beredskap i händelse af krig. I hvad utsträckning detta skett, är svårt att med någon exakthet angifva. Men att denna efterfrågan haft en icke obetydlig inverkan, torde icke kunna bestridas. Kändt är, att engelska marinförvaltningen ökat sin efterfrågan efter stenkol i och för krigsflottan högst betydligt[1]. Och detsamma lär ock ha skett i några andra stater[2].

[1] I hvad mån stenkolsbehofven för den stora transportflotta, som England användt för det sydafrikanska kriget, medfört en ökning af världens stenkolsbehof, utöfver hvad detta skulle utgjort, om kriget ej utbrutit, är svårt att afgöra. Mången bestrider, att dessa behof haft någon inverkan alls, enär berörda fartyg alltid skulle konsumerat kol, ehuru, om kriget ej utbrutit, detta skulle skett i fredlig fraktfart.

[2] Ryska regeringen synes vilja dölja storleken af sin efterfrågan efter stenkol för krigsändamål genom att låta den, åtminstone delvis, gå under den skyddande förklädnaden af efterfrågan för järnvägarnes och industriens behof.

Ayuntamiento de Madrid

Hvad tillgången på stenkol beträffar, bör naturligtvis beaktas, att kolproduktionen endast relativt långsamt kan utvidgas. Detta gör, att vid en så stark stegring af efterfrågan som den nu inträdda, kolproduktionen har svårt att hålla jämna steg med efterfrågan. Redan på grund af detta förhållande måste omsider under en tid en missproportion mellan tillgång och efterfrågan uppstå. Men därtill kommer, att produktionen under de senaste åren på konstlade sätt hållits tillbaka. Strejker hafva afbrutit produktionen; så i England[1] under år 1898 och på kontinenten under detta år. De lönestegringar, som kolarbetarne lyckats utverka åt sig, anses äfvenledes i viss mån hafva hämmat produktionens tillväxt genom att minska antalet arbetsdagar i veckan, resp. den dagliga arbetstiden. Hvad England beträffar, synes det hafva varit omöjligt att under n. v. goda konjunkturer skaffa full ersättning för de arbetskrafter, som kriget dragit från grufvorna. I Tyskland har produktionen varit underkastad en annan konstlad begränsning, i det den kartell (den Rehn-westphaliska), som behärskar större delen af denna produktion, först för ett par månader sedan medgifvit de till densamma hörande grufvorna att fritt utvidga sin produktion. Förbises får ej heller, att järnvägarnas rörliga materiel icke varit tillräcklig för att bemästra den genom uppsvinget högst betydligt ökade trafiken, och att därigenom dröjsmål med transporten af stenkol uppstått.

Dessa förhållanden tillsammans bilda ju en fullt tillräcklig förklaringsgrund till prisstegringen. Men det är naturligtvis icke nog med ett dylikt påvisande af förefintligheten af orsaker till prisstegringen; det gäller ock att förklara dels den höjd, som prisstegringen uppnått, dels den snabbhet, hvarmed de höga priserna inträdt. Denna uppgift är dock synnerligen svår, enär det är omöjligt att redan nu förskaffa sig den allsidiga och noggranna kännedom om de faktiska förhållanden, som inverkat. Det är därför med all reservation, som jag här gifver mig in på försöket att lämna några antydningar med afseende å denna fråga.

Till hvilken höjd priset på en vara kan stegras, beror bland annat på den grad, hvari efterfrågan reagerar gent emot en höjning

[1] Englands hela produktion af stenkol uppgick såväl 1897 som 1898 till 202 mill. ton. Men i Wales, där strejk utbröt under 1898, var produktionen 1897 29.42 mill. ton men 1898 blott 23.86 — således en minskning där af 5.56 mill. ton, under det att produktionen i öfriga trakter ökades med samma belopp under 1898.

Ayuntamiento de Madrid

af priset. I ju mindre grad detta sker, desto högre blir den nivå, till hvilken priset kan stiga, innan den genom prisstegringen framkallade minskningen af efterfrågan bidrager till att åstadkomma jämvikt mellan tillgång och efterfrågan. I detta afseende förefinnes, som kändt är, stor olikhet mellan olika varor, och äfvenså kan i afseende å en och samma vara förhållandet vara olika under olika tider. Nödvändighetsvaror reagera sålunda i mindre grad än andra varor. Detta förklarar, hvarför priset på brödföda kan nå en höjd, som är otänkbar i afseende å mindre nödvändiga nyttigheter. Hellre än att afstå från tillfredsställandet af behofvet af brödföda, inskränker befolkningen sina öfriga behof i syfte att trots prisstegringen antingen icke alls eller i mindre grad behöfva minska sin konsumtion af brödföda.

Denna skillnad mellan nödvändiga konsumtionsföremål och andra varor har äfven sin betydelse i ett annat afseende. Just denna seghet, hvarmed befolkningen i det yttersta söker fasthålla vid sin vanliga konsumtion af nödvändighetsvaror, gör, att redan en relativt ringa brist på dylika kan framkalla en stark prisstegring. En hvar sträfvar att tillförsäkra sig sin vanliga ranson ur det minskade förrådet, men, då detta är omöjligt, måste priset stegras till den höjd, att efterfrågan minskas, så att den icke öfverstiger tillgången[1].

En artikel uti Economist för år 1873, (The dearness of coal, sid. 187) som behandlar den prisstegring på stenkol, som tog sin början under år 1872, söker förklara denna prisstegrings natur med att hänvisa till att kol är en nödvändighetsvara. Det heter sålunda i denna artikel: »Vid första påseende kan denna prisstegring synas ej blott stor, utan öfverdrifven. Men icke så, ifall man närmare undersöker den. Kol är för många ändamål en absolut nödvändig vara, och det är en känd nationalekonomisk lag, att en verklig brist på en nödvändig vara — äfven om denna brist ej är stor, utan blott utgör en liten bråkdel af hela förrådet — stegrar priset på varan högst betydligt. En hvar behöfver varan, men det finnes ej tillräckligt af den för alla; täflan om den blir mycket ifrig, och priserna stiga synnerligen högt. På detta sätt har priset på spannmål ofta stigit med en hög procent, då

[1] I våra dagar erbjudas få tillfällen att bevittna denna starka och snabba expansionsförmåga hos vissa varors priser. I äldre tider voro dessa tillfällen som bekant ej sällsynta.

Ayuntamiento de Madrid

bristen i skördeutfallet endast utgjort en ringa procent. Och som kol är en nödvändig vara, måste dess värde i detta som i andra fall följa denna ekonomiska lag. — I hvilken utsträckning kol är en nödvändig vara, ses bäst genom att undersöka de riktningar, hvari det användes. Den stora massan tänker därvid blott på kol, användt i hushållet, men detta utgör blott en ringa del af det hela, såsom framgår af följande synnerligen värdefulla tabell, som 1871 års kommitté lämnat:

	ton
Totalproduktion af kol 1869 . . .	107,427,557
Export 1869	9,775,470
Rest för inhemsk förbrukning	97,652,087
Förbrukning i järnindustrien . . .	32,446,606
» i annan metallindustri	859,231
» i andra fabriker . . .	25,327,213
» i grufvor	7,225,423
» i gas- och vattenverk	7,811,980
» för ångfartyg	3,277,562
» » järnvägar	2,027,500
» » hushållsändamål .	18,481,527
Diverse	195,045
	97,652,087»

Det framhålles därefter, att kol är lika nödvändigt för industriella inrättningar som föda är för människor.

Emot detta likställande af kol med föda såsom nödvändighetsvara kunna dock väsentliga anmärkningar göras. Kol, som användes såsom hushållsbränsle, är visserligen att betrakta såsom en nödvändighetsvara, ehuru af lägre grad än brödföda. Men detta gäller icke om allt det kol, som användes i produktionen, kommunikationer o. s. v. såsom produktionsmedel. Karakteren af denna del af koltillgången i förevarande afseende är beroende af karakteren af de nyttigheter, som medelst bl. a. denna del af kolförrådet produceras. D. v. s. denna del är ej nödvändighetsvara i andra fall eller i annan grad, än de tillverkningar, som medelst kolet produceras, äro nödvändighetsvaror. Då nu, såsom sagdt, kol utgör produktionsmedel för alla näringsgrenar, så användes det för produktion såväl af nödvändighetsvaror, af olika grad af

Ayuntamiento de Madrid

nödvändighet, som af icke nödvändiga varor, och därför är det icke rätt att utgå ifrån, att kol är underkastad nyssangifna för nödvändighetsvaror gällande prislag[1]. Att närmare ingå på den mycket komplicerade frågan om, huru en prisstegring på stenkol i längden skulle inverka på efterfrågan efter stenkol, skulle dock föra mig för långt från föremålet för denna undersökning.

Men, kan man fråga, huru är detta förhållande förenligt med det faktiska förloppet af den prisstegring på stenkol, som ägt rum under de senaste 7 à 8 månaderna och som är till sin karakter lika med prisstegringen på stenkol under 1870-talets första del? Man skulle med hänsyn till stenkolens roll uti näringslifvet ju väntat sig först en jämförelsevis ringa stegring af stenkolspriset med däraf förorsakad inskränkning af efterfrågan, och att på detta sätt jämvikt mellan efterfrågan och produktion för tillfället åstadkommits; sedan därefter produktionen under inflytande af det något stigande priset åter ökats, skulle priset åter kunnat nedsjunka och i följd däraf skulle efterfrågan efter stenkol åter ökats, tills ett nytt jämviktsläge mellan efterfrågan och produktion ernåtts. Lösningen af denna svårighet är emellertid helt enkel, om man blott beaktar vissa förhållanden, som haft till följd, att största delen af efterfrågan efter stenkol för tillfället blifvit lika trängande som efterfrågan efter verkliga nödvändighetsvaror, och att därför priset på stenkol för en kort tid kommit att lyda samma prislag som gäller för verkliga nödvändighetsvaror, ehuru hela förrådet af stenkol ej kan betraktas såsom en nödvändighetsvara.

Om en fabrikant ingått aftal om att leverera visst kvantum tillverkningar inom viss tid, måste han naturligtvis förskaffa sig det förråd af stenkol, som för fullgörande af dessa aftal är nödvändigt eller ock bryta dessa aftal och betala skadeersättningar eller viten. Detta gör att ifrågavarande fabrikant, äfven om han blott tager hänsyn till sin ekonomiska fördel, hellre betalar ett mycket högt pris på stenkol än blifver utan erforderligt kvantum däraf och nödgas brista i fullgörandet af åtagna beställningar. Han är sålunda alltid beredd att i nödfall betala ett pris, som gör, att han icke

[1] Det är icke heller fullt riktigt att säga att spannmålspriserna *helt och hållet* behärskas af denna lag, enär spannmål ju till en, dock relativt ringa, del användes i och för icke nödvändiga behofs tillfredsställande.

Ayuntamiento de Madrid

skördar någon vinst på tillverkningen i fråga eller rent af förlorar på densamma, så snart ej denna förlust öfverstiger de viten eller skadeersättningar, som de resp. aftalens brytande skulle medföra. Och tar han hänsyn till sitt företags anseende o. s. v., så anser han sig kanske pliktig att betala hvad pris som helst för sitt behof af stenkol.

Under en tid af uppsving äro som bekant landets industriella företag strängt anlitade, d. v. s. de hafva för längre tid framåt iklädt sig utförande af gjorda beställningar. Uppstår under en dylik tid en äfven ringa brist på stenkol, kan därför stenkolspriset stiga högst betydligt. Och samma förhållande som tvingar fabriksägarne att betala synnerligen högt pris för stenkol, framkallar lätt en ifrig täflan mellan dem om att tillförsäkra sig sina behof af stenkol. Denna ifriga konkurrens mellan efterfrågarne af stenkol påskyndar naturligtvis prisets stigande.

Därtill kommer vidare, att om priset på en vara börjar stiga och den allmänna tron är att priset ytterligare, skall komma att stiga, så ökar detta i viss grad efterfrågan efter denna vara. Ty de, som behöfva denna vara och ej låta afskräcka sig af den redan inträdda prisstegringen, skynda att tillförsäkra sig sitt behof af varan för längre tid framåt, än de under andra förhållanden skulle gjort, för att undgå den väntade ytterligare prisstegringen. Äfven den af denna anledning ökade efterfrågan bidrager till att påskynda och kanske skärpa prisstegringen[1]. Slutligen framkallar en dylik stigande tendens hos priset på en vara lätt haussespekulationer, hvilka, som bekant, kunna skärpa och påskynda prisstegringen.

På detta sätt skulle den starka och plötsliga stegringen af stenkolspriserna finna sin naturliga förklaring. Däraf följer ock, att denna prisstegring endast kommer att blifva ganska kortvarig. Den kommer att omsider återgå i följd af efterfrågans minskning och produktionens ökning. Hvad den senare beträffar, har den redan under 1899 varit högst betydlig. Sålunda ökades Englands stenkolsproduktion under detta år med 18 mill. ton eller från 202 mill., som den utgjorde 1898, till 220 mill. ton. Och Tysklands produktion (oberäknadt brunkol) ökades från 96

[1] Ett motstycke härtill är ju, att, om priset på en vara börjar sjunka, efterfrågarne hålla sig tillbaka i afvaktan på ytterligare prisfall och endast köpa så att säga för stundens behof — ett tillvägagående, som är ägnadt att påskynda och skärpa prisfallet.

Ayuntamiento de Madrid

mill. ton 1898 till 101 mill. ton 1899. Och under innevarande år torde ökningen af dessa länders produktion komma att fortgå; hvad Tyskland beträffar räknar man på en ökning af 10 mill. ton. Att prisstegringen redan nått sin kulmen, framgår af flera omständigheter. Dels hafva utsikterna inom järnindustrien på senaste tid betydligt försämrats i följd af den hotande starka konkurrensen från Förenta staterna, där öfverproduktion af järn synes förefinnas[1]. Dels äro de nuvarande priserna så höga, att det äfven med nuvarande frakter lär väl löna sig att exportera stenkol från Förenta staterna till Europa. Förenta staterna är numera världens främsta kolproducent (1898: 196 mill. ton, 1899: omkring 225 mill. ton). Huruvida kolexport därifrån skulle kunna fortfara att vara lönande, ifall priserna sjunka till sin normala nivå, är, äfven om man räknar med lägre frakter, osäkert. Den förhärskande meningen, är att så icke kan blifva fallet.

Likasom under 1870-talets starka prisstegring å stenkol har äfven den nu rådande framkallat en viss oro för Västeuropas framtida tillgång på denna vara. De frågor, som därvid tagits under öfvervägande äro: 1:o) Huru man skall kunna för framtiden undvika dylika hastiga prisstegringar. 2:o) Huru länge de resp. produktionsländernas stenkolsförråd kunna räcka, och hvilka åtgärder, som af hänsyn härtill böra vidtagas.

Dessa frågor äro af intresse icke blott för de länder, som producera stenkol, utan äfven för dem, som är hänvisade till att af de förra köpa sitt stenkolsbehof.

Hvad den första frågan beträffar, hafva åtskilliga åtgärder varit på förslag. Naturligt är, att desamma endast tagit hänsyn till de resp. produktionsländerna själfva, och det är egentligen i de tvenne förnämsta af dessa, England och Tyskland, där denna fråga behandlats. Med hänsyn till de länder, som måste köpa sitt stenkol

[1] Huruvida den på amerikanska järnmarknaden inträdda prissänkningen är en följd af öfverproduktion eller börsspekulationer, var länge föremål för delade meningar. Numera har man kommit till insikt om, att den rätta orsaken är öfverproduktion. Förenta staternas järnproduktion har ju ock under de senaste åren stegrats med jättesteg. Tackjärnstillverkningen uppgick 1897 till 9,65 mill. ton, 1898 till 11,77 mill. och 1899 till 13,65. För i år planerades ytterligare tillökning, som väl dock nu uteblifver. Att en stegring af produktionen på två år med 50 % leder till öfverproduktion, är ju ej att undra öfver.

Ayuntamiento de Madrid

af dessa, skulle de föreslagna åtgärderna medföra motsatsen af hvad som med desamma åsyftas hvad dessa produktionsländer beträffar, d. v. s. de skulle högst betydligt stegra de pris, hvilka de förra skulle få betala för sitt stenkol. Och på så sätt äro ju dessa förslag af intresse äfven för de länder, som äro hänvisade till import af stenkol. De förslag, som varit å bane, hafva dels inskränkt sig till att försvåra eller rent af förbjuda export af stenkol, dels varit mera vidtgående och gått ut på, att staten skulle öfvertaga alla kolgrufvorna.

Förslag i förstnämnda riktning hafva framkommit såväl i England som i Tyskland. I England äro dylika förslag af gammalt datum. De ha gått ut på: att alldeles förbjuda export af stenkol; att pålägga en exporttull på utförseln af stenkol; och, hvad Tyskland beträffar, att hindra järnvägarne att befrämja exporten af stenkol genom lägre tariffer för stenkol, afsedt för export.

Nekas kan ej, att särskildt Englands export af stenkol ernått en betänklig höjd och menligt inverkar under sådana prisförhållanden som de nuvarande. Englands export utgjorde 1897 37,1 mill. ton, 1898 36,5 mill. och 1899 43,1 mill. ton, och under detta år är den uppenbarligen stadd i ytterligare tillväxt, i det den under jan.-april detta år utgjorde 13,7 mill. ton emot 13,1 mill. ton under samma tid förra året. Exporten utgör alltså för närvarande 18 à 20 procent af hela produktionen och måste därför högst betydligt inverka på priserna under konjunkturer, sådana som de nuvarande.

Såvidt emellertid syftet med dessa åtgärder är att befria landet från prisstegringar sådana som den, som nu äger rum, vore det hvarken behöfligt eller lämpligt att hafva ett för alltid gällande exportförbud eller en ständig exporttull. Under stagnerande tider, då priset på stenkol är abnormt lågt, skulle dessa medel verka ytterligare deprimerande på priset och sålunda bidraga till att än mer inskränka produktionen. Vid ett därefter inträffande starkt uppsving inom näringslifvet skulle i följd däraf kolindustriens förmåga att fylla det ökade behofvet af stenkol vara minskad. Om åter dessa medel först användes, då en stark prisstegring inträder, skulle såväl större jämnhet i priserna vinnas, i det dessa under stagnerande tider kunde hålla sig högre, som ock större till-

Ayuntamiento de Madrid

gång finnes för den inhemska industrien under tider af uppsving, enär det kvantum, som annars brukade exporteras, då skulle stå denna industri till buds.

Det är dock föga sannolikt, att dessa förslag — med undantag af upphäfvandet af de exporten befrämjande frakttaxorna — skola hafva någon utsikt att förverkligas. Ty det vore ett ganska ödesdigert ingrepp uti en stor industri, som säkerligen icke i England och troligen ej ens i Tyskland kommer att tillgripas, annat än möjligen under ett krig, då det gäller att tillförsäkra krigsflottan tillräcklig tillgång på kol. Skulle dylika förslag emellertid mot förmodan vinna framgång, skulle de säkerligen hafva till följd, att äfven kolgrufveägarne i England såge sig nödsakade att sammansluta sig till karteller för att skydda sig mot verkningarna af dylika åtgärder. I Tyskland finnes, som redan nämnts, en dylik sammanslutning mellan de Rehn-westphaliska kolgrufvorna, ehuru denna nu hotas af splittring, därigenom att åtskilliga kolgrufvor på senare tid förvärfvats af järnverk. Men en dylik kartellbildning inom kolindustrien innebär bl. a. just fara för en för landets öfriga näringsgrenar skadlig prisstegring på stenkol. Det kan därför med fog ifrågasättas, om icke, såvidt någon åtgärd uti här ifrågavarande syfte skall vidtagas, det rationellaste vore, att staten, såsom såväl i Tyskland som i Österrike från flera håll under den senaste tiden påyrkats, själf öfvertoge kolgrufvorna. Ty om en dylik näringsgren monopoliseras, så är det bättre, att staten innehar detta monopol, än att det är i enskildes händer. Därvid bör äfven ihågkommas, att en kolkartell innebär stor fara för en allmän kolgrufvestrejk eller lock-out, och huru förödande en dylik skulle verka, är lätt att förstå.

Äfven frågan om de engelska kolgrufvefyndigheternas varaktighet har åter kommit på tal. Sedan Jevons bekanta arbete »The coal question» år 1865 utkom, har denna fråga upprepade gånger upptagits till ny behandling. Jevons beräknade, att Englands kolförråd intill ett djup af 4,000 fot var 80,000 mill. ton, och att detta förråd ej skulle räcka längre än till 1960. Han utgick därvid dels från produktionens storlek 1860, som var 80 mill. ton, dels från att produktionen, i öfverensstämmelse med förhållandena under en följd af år, skulle tillväxa med i medeltal 3 1/2

Ayuntamiento de Madrid

procent om året. I det utlåtande, som den 1866 för undersökning af Englands koltillgångar nedsatta kommittéen år 1871 afgaf, beräknades dessa tillgångar till omkring 146,000 mill. ton. I det hela gillade kommittéen Jevons uppfattning och beräknade, att koltillgången skulle vara uttömd efter omkring 110 år, d. v. s. något senare än Jevons antagit. Denna pessimistiska uppfattning delades dock ej af alla; redan innan Jevons arbete utkommit, hade en engelsk geolog E. Hull sökt lämna bevis för en mer förhoppningsfull uppfattning, i det han, trots den starka progressionen af stenkolsproduktionen vid denna tid, dock antog att det icke var sannolikt, att Englands produktion skulle stiga öfver 100 mill. ton.

Dessa olika uppfattningar hafva sedermera gång på gång funnit sina målsmän. Så har nyligen en fransk författare, Lozé, upptagit frågan om tidpunkten för de engelska kollagrens uttömmande till ny behandling. L. antager, att det kolförråd, som är tillgängligt med nu gällande kostnader och af samma godhet, som det nu brutna, endast uppgår till 15,000 mill. ton, enär nämnda förutsättningar ej kunna antagas gälla för brytning på större djup än 610 meter (= 2,000 fot). Han kommer till det resultat, att detta förråd skall vara uttömdt i midten af detta århundrade, och att därefter de exceptionellt gynnsamma villkor, hvarunder Englands sjöfart, industri och handel arbetat på grund af landets stenkolsfyndigheter skulle börja att försvinna. Han utgår ifrån, att Englands kolproduktion år 1900 vid en folkmängd af 40,6 mill. skall utgöra 211,3 mill. ton, och att den sedermera skall med folkmängdens ökning och näringslifvets utveckling tillväxa så, att den

år	1910	vid en	folkmängd	af	43,7	mill.	skall	utgöra	243,1	mill. ton
»	1920	»	»	»	46,6	»	»	»	269,3	» »
»	1930	»	»	»	49,7	»	»	»	295,08	» »
»	1940	»	»	»	52,03	»	»	»	322,5	» »
»	1950	»	»	»	54,5	»	»	»	349,88	» »

I »L'Economiste Francaise» har Leroy-Beaulieu i en artikel, ur hvilken jag hämtat ofvanstående uppgifter rörande innehållet i Lozé's arbete, underkastat dennes beräkningar en kritik. Hans anmärkningar mot Lozé äro hufvudsakligen följande. Lozé's antaganden rörande progressionen af folkmängdstillväxten i England är för hög; med samhällets demokratisering aftager denna progression. Englands befolkning skulle därför år 1950 sannolikt

Ayuntamiento de Madrid

icke uppgå till mer än 47 à 48 mill. i stället för 54,5 mill., som Lozé antagit. På grund af denna mindre snabba tillväxt af befolkningen och andra förhållanden kommer tillväxten af kolproduktionen ej att försiggå så snabbt, som Lozé antagit. Leroy-Beaulieu förmenar, att det skall dröja flere decennier, innan den uppnår 250 mill. ton, och att den troligen aldrig kommer att öfverstiga 300 mill. ton. Slutligen antager Leroy-Beaulieu att uppskattningen af det af Lozé afsedda förrådet af kol är för låg; den bör vara 30,000 à 40,000 mill. ton i stället för 15,000 mill. ton. Med dessa korrektioner skulle den af Lozé åsyftade tidpunkten vara 130 à 160 år aflägsen.

Beräkningar af denna art äro naturligtvis ytterligt osäkra. Ehuru deras resultat beror dels på uppskattningen af det förefintliga, användbara kolförrådet, dels på storleken af progressionen af stenkolsbehofvets tillväxt, så är dock den senare faktorn den viktigaste. Äfven om man utgår från beräkningen i 1871 års engelska kommittébetänkande eller 146,000 mill. ton, hvaraf nu skulle återstå omkring 140,000 mill. ton, men antager att produktionen ständigt kommer att stiga med blott 1 procent årligen, skulle hela detta stora förråd vara uttömdt på något mer än 200 år. Med en årlig tillväxt af blott $^1/_2$ procent skulle denna tidpunkt framskjutas med icke fullt 90 år. Men med sistnämnda tillväxtprocent skulle produktionen om 100 år blott utgöra 362 mill. ton, hvilket knappast är sannolikt. Hade produktionen sedan 1860, då den som sagdt var 80 mill. ton, tillväxt med denna ringa snabbhet, skulle den nu blott utgjort 98 mill. ton i stället för 220 mill. ton.

Äfven Leroy-Beaulieu medgifver, att det blott är fråga om, huruvida den befarade förändringen af Englands resp. Västeuropas industriella och kommerciella ställning skall inträffa ett århundrade förr eller tidigare, och sålunda den industriella och kommerciella tyngdpunkten i världen förflyttas till Förenta staterna och Asien med dessas oerhördt rika förråd af stenkol.

Naturligt är, att dessa framtidsutsikter för den engelska industrien och handeln framkallat förslag för att åtminstone så långt som möjligt framskjuta den befarade katastrofen. De medel, som därvidlag ifrågasatts, äro, utom de redan förut omnämnda exportförbuden och exporttullarna, att söka förhindra slöseri med sten-

Ayuntamiento de Madrid

kol såväl vid stenkolets brytning som vid dess förbrukning. Såsom medel härför har det bl. a. föreslagits att belägga stenkol med en skatt för att på detta sätt fördyra detsamma. Därigenom skulle, menar man, vid brytningen af stenkolen i bättre grad tillvaratagas och kolkonsumenterna tvingas till större ekonomi i förbrukningen. Men med rätta framhåller Economist[1] gent emot alla dylika förslag, att de åstadkomma just det resultat, som gör den befarade verkliga stenkolsbristen så fruktad. Fördyras stenkolen genom en skatt, lider Englands förmåga att konkurrera med andra länders industri och handel. Och om man på något sätt skulle kunna, äfven utan att väsentligt fördyra stenkolen, minska förbrukningen däraf, så innebär detta, att utvecklingen af Englands industri och handel blifver väsentligen långsammare. Det finnes därför enligt Economist intet sätt att undvika katastrofen, och artikeln i fråga afslutas med följande pessimistiska förutsägelse: »Af de 136 mill. ton kol, som nu årligen brytas i världen, producerar Storbritannien 80 mill. och Förenta staterna endast 20 mill. Men detta beror blott på, att vi startat först, att vår befolkning är mycket tätare, och att vårt järn och kol ha ett lämpligt inbördes läge och en för dess transport lämplig placering. Så snart Amerika fått en tät befolkning, måste vår supremati såväl i järn som i kol — och allt som därmed följer — öfverflyttas på Amerika; ty Förenta staterna äro i dessa afseenden ojämförligt rikare än till och med Storbritannien».

Det finnes äfven ett annat skäl, som talar emot dylika åtgöranden, som kunna försvåra näringarnas nutida produktionsvillkor. Det kan hända, att de komma att visa sig hafva varit öfverflödiga och alltså enbart skadliga. Framtidens drifkraft är ju med all säkerhet icke ångan, utan elektriciteten, och för denna krafts produktion finnas andra kraftkällor, hvilka Västeuropa ingalunda lider brist på. Västeuropas industriella framtid är alltså ej ovillkorligen beroende af dess stenkolsfyndigheters varaktighet, ehuru deras uttömmande kan leda till åtskilliga förskjutningar med hänsyn till industriens placering. Och hvad därvid England beträffar, äger detta land i ebb och flod en kraftkälla, hvilken ingeniörskonsten nog en gång skall lära sig att göra brukbar i det industriella arbetets tjänst.

[1] 1866 sid. 4 o. ff.

Ayuntamiento de Madrid

För de länder, hvilka, som vårt, äro hänvisade till att importera en allt större och större mängd stenkol såväl för produktiva syften som till hushållsbränsle, är den nuvarande situationen på kolmarknaden och i all synnerhet de här omnämnda projekt, densamma framkallat, ägnade att mana till eftertanke. Det är visserligen, såsom sagdt, icke stor utsikt för att vare sig England eller ens Tyskland under normala förhållanden skola söka försvåra eller förbjuda exporten af stenkol. Hvad England beträffar skulle genom en dylik åtgärd ej blott dess stenkolsindustri, utan ock dess sjöfart komma att lida. Men den stora skada, som dylika åtgärder skulle vålla vårt land, gör, att äfven en mycket ringa utsikt för att de skulle kunna vidtagas bör vara oss en maning att söka, såvidt möjligt är, göra oss oberoende af utlandet med hänsyn till vårt bränslebehof. Därtill kommer, att det icke är så ringa utsikt, att till och med England under exeptionella förhållanden skulle kunna utfärda ett förbud mot att exportera stenkol, nämligen om England råkar i ett större sjökrig. Vi böra därför söka att utan onödigt dröjsmål taga i bruk de kraft- och bränslekällor, som stå oss till buds och äro ekonomiskt användbara. Och då det gäller en fråga af så enorm vikt, är statens medverkan för målets vinnande fullt på sin plats. Det vore att beklaga, ifall t. ex. torfkolsfrågans behandling vid detta års riksdag finge betraktas såsom ett symtom af, att statsmakterna ämnade intaga en mer passiv ställning med afseende å denna frågas lösning.

Ayuntamiento de Madrid

Kortare meddelanden.

Ett bidrag till sjöfartsstatistiken.

Vid de pågående sträfvandena att utveckla vår egen sjöfart på utlandet torde det icke sakna sitt intresse att närmare efterforska — så långt med sjöfartsstatistikens tillhjälp låter sig göra —, huru förhållandena *på olika trader* ställt sig under de sista årtiondena. På grundvalen af vår officiella statistik har därför undertecknad uppställt bilagda öfversiktstabeller, angifvande de proportioner, hvari våra egna resp. främmande nationers fartyg deltagit i sjöfarten mellan Sverige och hufvudländerna för dess maritima förbindelser.

Öfversikterna afse särskildt fraktfarten. Beträffande barlastade fartyg — hvarmed hos oss förstås fartyg, hvilkas last uppgår till mindre än en tiondedel af den afgiftspliktiga dräktigheten — intagas uppgifter för några närmare grannländer, till och från hvilka regelbunden passagerare-trafik på Sverige äger rum, dock endast för tiden fr. o. m. 1892, enär för äldre år statistiken därom icke lämnar någon upplysning.

Hvad af dessa tabeller kan inhämtas, är en fråga hvarpå förf. nu icke kan inlåta sig. Så som de äro uppställda, torde de dock äfven utan närmare förklaringar kunna tjäna sakligt intresserade såsom stödpunkter för deras minne, såsom bekräftelser på redan vunnen erfarenhet och sålunda måhända också till någon del såsom utgångspunkter vid inriktandet af nya ansatser och sträfvanden.

I. Flodström.

Bil. I—II.

Ayuntamiento de Madrid

Bil. 1. Sjöfarten på *Norge*.

År	Till Sverige ankomna fartyg				Från Sverige afgångna fartyg			
	Svenska	Norska	Annan nationalitet	Summa	Svenska	Norska	Annan nationalitet	Summa
	Lastade fartyg. Ton.				Lastade fartyg. Ton.			
1876	28,700	23,125	3,252	55,077	21,056	14,360	2,511	37,927
77	29,038	18,448	9,899	57,385	27,114	8,369	1,571	37,054
78	33,222	21,601	1,991	56,814	17,006	15,858	761	33,625
79	26,357	15,015	1,055	42,427	14,667	10,276	875	25,818
80	33,088	17,178	3,466	53,732	21,861	12,235	12,760	46,856
1881	37,508	21,845	5,236	64,589	26,741	8,712	12,797	48,250
82	51,292	31,399	17,129	99,820	35,833	17,430	19,519	72,782
83	60,200	22,048	6,882	89,130	42,053	16,570	9,160	67,783
84	50,774	26,575	392	77,741	36,650	16,041	5,756	58,447
85	59,167	23,772	1,070	84,009	53,436	16,851	8,168	78,455
1886	59,855	18,457	4,006	82,318	50,205	11,817	6,828	68,850
87	58,254	26,794	704	85,752	46,792	10,241	631	57,664
88	70,343	25,941	495	96,779	40,568	14,835	186	55,589
89	77,999	31,163	1,164	110,326	49,044	10,544	491	60,079
90	81,074	25,928	214	107,216	48,342	16,233	468	65,043
1891	82,414	32,002	1,299	115,715	58,994	16,772	746	76,512
92	85,039	37,361	388	122,788	69,364	17,962	1,643	88,969
93	76,063	39,046	5,174	120,283	69,305	18,447	1,941	89,693
94	72,821	32,911	3,297	109,029	71,667	18,622	1,500	91,789
95	89,223	39,275	1,015	129,513	76,562	24,364	1,106	102,032
1896	84,572	34,415	112	119,099	77,269	20,271	902	98,442
97	101,626	29,917	931	132,474	76,931	16,585	1,427	94,943
98	95,075	25,018	706	120,799	66,452	19,868	1,521	87,841
	Procentförhållanden.				Procentförhållanden.			
1876/80	56.7	35.9	7.4		56.1	33.7	10.2	
1881/85	62.3	30.3	7.4		59.8	23.2	17.0	
1886/90	72.0	26.6	1.4		76.5	20.7	2.8	
1891/95	67.9	30.2	1.9		77.0	21.4	1.6	
1896/98	75.5	24.0	0.5		78.4	20.2	1.4	
	Barlastade fartyg. Ton.				Barlastade fartyg. Ton.			
1892	25,096	97,759	23,719	146,574	36,811	53,079	21,253	111,143
93	32,868	115,115	4,938	152,921	43,651	47,930	7,416	98,997
94	44,050	129,983	10,540	184,573	65,017	53,816	10,142	128,975
95	36,866	116,310	9,428	162,604	56,579	40,003	4,093	100,675
1896	39,055	129,573	12,835	181,463	61,599	46,984	6,151	114,734
97	34,485	81,259	10,217	125,961	85,942	47,858	7,166	140,966
98	29,174	90,103	6,396	125,673	68,522	52,776	11,613	132,911

Ayuntamiento de Madrid

Bil. 2. Sjöfarten på *Finland*.

År	Till Sverige **ankomna** fartyg				Från Sverige **afgångna** fartyg			
	Svenska	Finska	Annan nationalitet	Summa	Svenska	Finska	Annan nationalitet	Summa
	Lastade fartyg. Ton.				Lastade fartyg. Ton.			
1876	6,440	57,375	—	63,815	4,278	35,431	508	40,217
77	12,354	53,945	1,070	67,369	7,588	51,682	350	59,620
78	6,724	48,854	42	55,620	8,748	35,359	863	44,970
79	9,146	45,451	—	54,597	2,898	20,600	256	23,754
80	9,943	51,855	1,454	63,252	8,292	30,763	2,893	41,948
1881	11,237	53,717	238	65,192	9,215	37,188	702	47,105
82	15,054	84,694	252	100,000	8,057	46,147	1,474	55,678
83	23,483	58,096	496	82,075	9,168	49,508	1,246	59,922
84	29,702	75,777	94	105,573	12,561	54,177	6,043	72,781
85	18,392	79,700	5,177	103,269	11,054	59,088	3,687	73,829
1886	10,538	67,916	5,059	83,513	6,906	52,407	3,320	62,633
87	12,110	66,937	9,927	88,974	7,906	40,793	1,923	50,622
88	10,868	72,571	5,081	88,520	8,352	48,815	2,663	59,830
89	12,278	68,698	8,363	89,339	10,584	61,482	2,665	74,731
90	13,296	68,509	1,768	83,573	16,084	60,461	4,595	81,140
1891	14,626	67,078	2,407	84,111	16,378	59,705	4,725	80,808
92	9,958	60,488	1,947	72,393	12,924	45,180	4,541	62,645
93	11,771	54,231	5,567	71,569	14,732	55,519	4,374	74,625
94	13,801	63,938	9,655	87,394	13,561	54,673	1,780	70,014
95	13,194	67,225	2,099	82,518	14,502	59,055	1,350	74,907
1896	16,851	63,170	4,204	84,225	19,112	60,027	2,304	81,443
97	19,937	59,974	818	80,729	23,819	62,488	4,494	90,801
98	18,946	62,641	1,188	82,775	20,512	75,083	6,042	101,637
	Procentförhållanden.				Procentförhållanden.			
1876/80	14.7	84.5	0.8		15.1	82.6	2.3	
1881/85	21.4	77.2	1.4		16.2	79.6	4.2	
1886/90	13.6	79.4	7.0		15.2	80.2	4.6	
1891/95	15.9	78.6	5.5		19.9	75.5	4.6	
1896/98	22.5	75.0	2.5		23.2	72.1	4.7	
	Barlastade fartyg. Ton.				Barlastade fartyg. Ton.			
1892	5,429	51,653	26,398	83,480	12,873	48,085	24,025	84,983
93	5,337	46,947	22,473	74,757	12,402	34,612	24,844	71,858
94	7,877	48,251	32,229	88,357	15,615	61,065	44,403	121,083
95	2,943	35,063	25,885	63,891	15,916	37,296	40,480	93,692
1896	7,357	39,628	38,249	85,234	21,625	36,700	34,989	93,314
97	9,991	58,403	42,598	110,992	20,238	45,832	40,499	106,569
98	13,476	51,421	37,240	102,137	37,051	39,069	46,512	122,632

Ayuntamiento de Madrid

Bil. 3. Sjöfarten på *Ryssland.*

År	Till Sverige **ankomna** fartyg					Från Sverige **afgångna** fartyg				
	Svenska	Ryska	Finska	Annan nationalitet	Summa	Svenska	Ryska	Finska	Annan nationalitet	Summa
	Lastade fartyg. Ton.					Lastade fartyg. Ton.				
1876	27,975	7,905	18,144	26,002	80,026	10,695	1,287	14,060	5,380	31,422
77	77,074	19,396	29,115	36,979	162,564	11,878	2,471	743	4,050	19,142
78	66,102	6,934	22,699	24,720	120,455	18,402	1,845	16,397	5,481	42,125
79	55,666	8,711	13,572	20,252	98,201	19,097	1,968	7,781	5,187	34,033
80	43,810	1,880	11,830	19,408	76,928	23,333	1,765	4,282	9,261	38,641
1881	56,570	5,338	9,275	24,030	95,213	16,435	2,598	3,362	8,148	30,543
82	60,577	3,678	9,491	19,573	93,319	15,889	2,077	7,696	3,224	28,886
83	87,974	9,155	8,999	29,238	135,366	18,078	5,659	973	6,496	31,206
84	96,183	1,816	13,905	36,512	148,416	19,970	393	1,410	5,570	27,343
85	109,694	3,750	11,288	26,202	150,934	24,384	1,738	2,460	10,256	38,838
1886	99,419	7,244	12,130	24,359	143,152	37,018	5,314	2,814	10,124	55,270
87	119,041	3,111	16,384	22,322	160,858	45,183	551	3,064	2,800	51,598
88	108,138	5,295	18,658	14,856	146,947	35,395	2,696	1,884	5,761	45,736
89	92,820	4,264	18,499	26,249	141,832	34,951	1,061	343	4,859	41,214
90	96,992	3,503	14,838	19,472	134,805	37,144	499	239	10,101	47,983
1891	66,441	5,588	15,341	25,062	112,432	29,473	4,548	269	11,433	45,723
92	30,153	4,477	473	15,693	50,796	30,809	1,759	366	7,324	40,258
93	34,659	7,185	8,083	40,792	90,719	47,263	3,619	602	10,130	61,614
94	36,046	2,978	11,013	61,015	111,052	30,271	1,282	1,834	7,190	40,577
95	50,159	2,944	11,970	43,238	108,311	32,466	2,082	5,272	9,569	49,389
1896	67,900	5,170	18,000	33,547	124,617	42,355	2,178	5,081	9,793	59,407
97	75,838	5,617	19,880	37,745	139,080	36,841	4,080	5,823	11,815	58,559
98	67,350	4,618	44,919	33,913	150,800	40,627	5,817	8,740	8,111	63,295
	Procentförhållanden.					Procentförhållanden.				
1876/80	50.3	8.3	17.7	23.7		50.4	5.6	26.2	17.8	
1881/85	65.9	3.8	8.5	21.8		60.4	8.0	10.1	21.5	
1886/90	71.0	3.2	11.1	14.7		78.4	4.2	3.5	13.9	
1891/95	46.0	4.9	9.9	39.2		71.7	5.6	3.5	19.2	
1896/98	50.9	3.7	20.0	25.4		66.1	6.7	10.8	16.4	

Ayuntamiento de Madrid

Bil. 4. **Sjöfarten på *Danmark* (m. Island och Färöarna).**

År	Till Sverige **ankomna** fartyg				Från Sverige **afgångna** fartyg			
	Svenska	Danska	Annan nationalitet	Summa	Svenska	Danska	Annan nationalitet	Summa
	Lastade fartyg. Ton.				Lastade fartyg. Ton.			
1876	50,069	163,155	3,389	216,613	172,075	124,361	14,114	310,550
77	42,183	149,303	2,346	193,832	146,398	110,742	10,091	267,231
78	37,325	142,234	1,623	181,182	129,001	102,597	6,042	237,640
79	32,521	135,759	6,085	174,365	148,879	108,745	12,621	270,245
80	37,773	135,077	4,029	176,879	206,878	132,084	9,187	348,149
1881	35,519	112,864	10,255	158,638	199,719	99,049	9,669	308,437
82	63,554	111,509	2,937	178,000	255,491	82,790	10,233	348,514
83	76,436	84,247	2,248	162,931	302,888	153,325	16,920	473,133
84	59,382	120,200	1,161	180,743	281,739	178,981	11,924	472,644
85	88,077	148,033	1,761	237,871	275,200	134,406	13,240	422,846
1886	48,083	121,660	2,581	172,324	197,245	139,255	7,284	343,784
87	52,995	124,528	2,569	180,092	203,793	160,339	9,066	373,198
88	40,456	107,731	2,669	150,856	207,520	160,144	10,154	377,818
89	47,767	100,197	1,406	149,370	205,578	165,271	9,531	380,380
90	45,231	100,544	1,976	147,751	209,207	161,464	6,560	377,231
1891	49,830	102,072	1,397	153,299	231,933	215,870	8,688	456,491
92	56,951	105,621	3,918	166,490	254,551	230,831	9,193	494,575
93	54,815	103,524	2,717	161,056	237,423	215,993	58,089	511,505
94	65,415	72,516	2,882	140,813	205,718	219,461	52,613	477,792
95	59,497	73,200	3,184	135,881	217,954	226,717	6,605	451,276
1896	63,004	64,440	1,828	129,272	233,634	285,951	9,922	529,507
97	71,306	108,280	4,331	183,917	245,563	311,962	10,101	567,626
98	78,285	153,175	5,274	236,734	247,005	419,388	15,026	681,419
	Procentförhållanden.				Procentförhållanden.			
1876/80	21.2	76.9	1.9		56.0	40.4	3.6	
1881/85	35.2	62.8	2.0		64.9	32.0	3.1	
1886/90	29.3	69.3	1.4		55.2	42.5	2.3	
1891/95	37.8	60.3	1.9		48.0	46.4	5.6	
1896/98	38.6	59.3	2.1		40.8	57.2	2.0	
	Barlastade fartyg. Ton.				Barlastade fartyg. Ton.			
1892	283,387	1,124,612	157,441	1,565,440	17,890	868,876	4,575	891,341
93	262,719	1,020,684	175,241	1,458,644	18,034	773,499	1,992	793,525
94	274,909	1,052,490	216,362	1,543,761	24,150	804,753	1,835	830,738
95	274,399	1,181,196	245,076	1,700,671	29,559	912,214	5,244	947,017
1896	303,000	1,675,269	200,638	2,178,907	23,527	1,293,091	3,796	1,320,414
97	289,550	1,554,744	233,433	2,077,727	27,957	1,230,149	7,965	1,266,071
98	281,956	1,590,997	178,239	2,051,192	32,872	1,201,221	8,597	1,242,690

Ayuntamiento de Madrid

Bil. 5. Sjöfarten på *Tyska riket.*

År	Till Sverige **ankomna** fartyg					Från Sverige **afgångna** fartyg				
	Svenska	Tyska	Danska	Annan nationalitet	Summa	Svenska	Tyska	Danska	Annan nationalitet	Summa
	Lastade fartyg. Ton.					Lastade fartyg. Ton.				
1876	77,906	32,082	8,174	13,352	131,514	142,673	34,346	9,720	29,074	215,813
77	116,523	43,547	15,470	7,491	183,031	135,114	28,794	10,304	23,187	197,399
78	120,880	36,349	14,481	10,340	182,050	125,595	33,287	6,520	17,151	182,553
79	85,603	30,910	12,200	10,925	139,638	130,866	37,547	6,722	29,087	204,222
80	125,106	41,719	15,228	12,707	194,760	146,783	40,005	4,012	24,901	215,701
1881	119,895	61,121	14,256	23,136	218,408	150,215	52,781	9,423	25,259	237,678
82	201,475	55,439	20,091	24,072	301,077	193,975	50,942	15,786	26,279	286,982
83	202,362	60,233	29,953	35,099	327,647	197,777	56,317	24,631	32,482	311,207
84	211,173	85,825	32,343	20,192	349,533	214,449	64,914	28,198	30,360	337,921
85	234,367	92,790	36,762	23,382	387,301	203,670	86,329	42,528	36,419	368,946
1886	240,335	88,159	42,984	29,035	400,513	212,401	75,670	37,375	46,873	372,319
87	223,187	73,462	41,305	17,365	355,319	250,505	90,620	40,809	35,999	417,933
88	178,767	55,264	33,786	27,407	295,224	298,234	90,162	42,925	56,983	488,304
89	200,978	71,025	38,368	28,567	338,938	347,189	128,821	73,352	53,928	603,290
90	212,166	88,300	39,874	18,817	359,157	382,102	145,145	87,487	54,693	669,427
1891	201,638	94,807	35,474	18,389	350,308	368,908	142,356	79,240	67,632	658,136
92	207,336	95,838	43,516	24,916	371,606	395,506	171,513	87,473	75,461	729,953
93	215,137	153,603	33,287	23,339	425,366	420,542	181,346	87,740	84,125	773,753
94	264,171	167,117	43,266	26,288	500,842	450,365	216,682	88,962	79,479	835,488
95	216,632	95,347	33,070	15,294	360,343	418,972	200,884	78,875	102,957	801,688
1896	216,494	105,587	36,889	12,322	371,292	456,887	191,214	94,815	96,995	839,911
97	235,224	103,838	31,271	14,341	384,674	501,787	218,314	64,735	100,848	885,684
98	286,926	132,468	39,286	15,528	474,208	515,917	227,169	81,875	100,423	925,384
	Procentförhållanden.					Procentförhållanden.				
1876/80	63.3	22.2	7.9	6.6		67.1	17.1	3.7	12.1	
1881/85	61.2	22.4	8.5	7.9		62.2	20.2	7.8	9.8	
1886/90	60.4	21.5	11.2	6.9		58.4	20.8	11.1	9.7	
1891/95	55.0	30.2	9.4	5.4		54.1	24.0	11.1	10.8	
1896/98	60.0	27.8	8.8	3.4		55.6	24.0	9.1	11.3	
	Barlastade fartyg. Ton.					Barlastade fartyg. Ton.				
1892	284,895	182,008	34,189	319,415	820,507	81,645	42,099	1,579	14,587	139,910
93	287,203	182,492	31,713	405,952	907,360	84,974	42,794	1,910	13,652	143,330
94	283,470	180,857	36,515	360,873	861,715	107,449	52,590	2,129	15,215	177,383
95	261,904	226,792	42,645	449,425	980,766	85,090	79,151	704	15,514	180,459
1896	316,091	203,652	54,100	491,508	1,065,351	88,538	42,163	4,364	10,775	145,840
97	417,967	299,076	37,773	450,731	1,205,547	151,265	108,808	1,596	22,937	284,606
98	519,096	381,730	56,066	301,660	1,258,552	281,573	195,254	1,344	10,939	489,110

Ayuntamiento de Madrid

Bil. 6. Sjöfarten på *Nederländerna.*

År	Till Sverige **ankomna** fartyg					Från Sverige **afgångna** fartyg				
	Svenska	Neder-ländska	Norska	Annan nationa-litet	Summa	Svenska	Neder-ländska	Norska	Annan nationa-litet	Summa
	Lastade fartyg. Ton.					Lastade fartyg. Ton.				
1876	8,925	3,654	4,955	1,570	19,104	21,128	53,991	46,411	6,304	127,834
77	13,851	2,546	4,914	1,702	23,013	20,304	54,902	56,076	1,156	132,438
78	13,362	3,745	6,151	1,565	24,823	15,257	61,004	47,601	2,931	126,793
79	14,502	2,243	5,645	1,771	24,161	17,475	63,952	32,670	3,293	117,390
80	13,600	1,348	4,680	2,672	22,300	19,710	46,310	41,474	4,351	111,845
1881	12,929	1,629	4,640	1,692	20,890	22,177	73,918	54,042	6,003	156,140
82	15,596	2,383	9,754	2,407	30,140	19,216	87,734	45,280	3,635	155,865
83	15,023	1,187	8,499	6,009	30,718	23,192	71,853	71,954	4,534	171,533
84	16,893	1,299	6,967	2,786	27,945	25,703	68,557	54,021	29,925	178,206
85	17,371	3,482	6,253	4,268	31,374	19,220	64,971	29,068	38,249	151,508
1886	17,567	4,331	7,481	2,170	31,549	25,298	47,579	25,092	64,192	162,161
87	18,080	630	5,820	2,814	27,344	26,073	68,769	22,086	73,190	190,118
88	17,581	3,897	7,373	4,233	33,084	26,963	83,601	29,673	83,435	223,672
89	19,031	3,897	8,259	4,305	35,492	26,392	81,871	22,799	96,836	227,898
90	25,403	3,524	8,942	4,605	42,474	35,138	69,038	22,334	112,741	239,251
1891	20,132	5,060	8,192	4,594	37,978	37,159	67,065	22,271	127,643	254,138
92	25,041	3,555	10,612	2,062	41,270	32,260	67,087	25,305	238,271	362,923
93	21,986	9,573	9,706	3,380	44,645	30,065	83,254	32,350	255,706	401,375
94	28,847	11,882	10,339	4,189	55,257	56,798	67,801	145,110	273,684	543,393
95	19,591	15,259	10,037	3,906	48,793	56,252	54,055	45,625	371,899	527,831
1896	30,902	9,028	13,521	6,146	59,597	71,987	46,206	115,175	414,188	647,556
97	36,372	3,699	12,774	5,239	58,084	146,654	97,874	179,382	346,305	770,215
98	41,291	9,362	18,048	6,828	75,529	171,641	98,573	155,404	354,799	780,417
	Procentförhållanden.					Procentförhållanden.				
1876/80	56.7	11.9	23.2	8.2		15.2	45.5	36.4	2.9	
1881/85	55.1	7.1	25.6	12.2		13.5	45.1	31.3	10.1	
1886/90	57.4	9.6	22.3	10.7		13.4	33.6	11.7	[1] 41.3	
1891/95	50.7	19.9	21.4	8.0		10.2	16.2	13.0	[2] 60.6	
1896/98	56.2	11.4	23.0	9.4		17.8	11.0	20.5	[3] 50.7	

[1] Däraf brittiska 32.1 %, tyska 7.2 %.
[2] » » 45.2 » » 13.0 »
[3] » » 33.1 » » 11.1 »

Ayuntamiento de Madrid

Bil. 7. Sjöfarten på *Belgien.*

År	Från Sverige **ankomna** fartyg					Från Sverige **afgångna** fartyg				
	Svenska	Belgiska	Norska	Annan nationalitet	Summa	Svenska	Belgiska	Norska	Annan nationalitet	Summa
	Lastade fartyg. Ton.					Lastade fartyg. Ton.				
1876	14,221	—	784	1,784	16,789	27,458	1,360	29,222	26,863	84,903
77	21,804	452	657	2,083	24,996	36,834	891	23,470	24,368	85,563
78	24,536	—	162	1,487	26,185	50,261	913	25,249	28,630	105,053
79	20,808	—	—	637	21,445	55,413	579	26,214	32,563	114,769
80	18,791	—	81	870	19,742	71,533	546	30,878	37,036	139,993
1881	21,092	—	373	1,936	23,401	44,308	938	9,331	25,981	80,558
82	29,887	—	1,244	885	32,016	63,877	726	34,843	36,741	136,187
83	29,994	—	718	480	31,192	57,511	—	18,645	29,127	105,283
84	29,044	—	2,188	1,369	32,601	52,852	—	7,474	45,414	105,740
85	31,813	1,312	2,296	5,125	40,546	52,407	1,312	13,833	50,091	117,643
1886	36,908	113	1,422	4,600	43,043	55,527	1,007	7,330	46,631	110,495
87	35,810	—	1,827	2,636	40,273	69,066	448	10,398	57,945	137,857
88	34,879	266	2,363	4,685	42,193	59,649	266	17,172	59,035	136,122
89	37,552	—	2,497	2,818	42,867	55,438	—	8,119	42,037	105,594
90	41,142	—	1,990	4,902	48,034	61,542	—	7,119	71,542	140,203
1891	37,684	—	2,832	2,019	42,535	61,816	123	7,723	70,705	140,367
92	48,098	2,863	2,691	8,829	62,481	67,013	2,862	10,660	57,790	138,325
93	41,921	2,373	5,978	2,676	52,948	67,795	2,600	17,277	63,559	151,231
94	47,362	—	3,933	8,698	59,993	70,044	427	15,594	53,493	139,558
95	44,403	1,769	4,096	957	51,225	58,861	2,178	10,876	56,630	128,545
1896	55,495	—	1,014	1,659	58,168	84,470	1,779	42,736	45,513	174,498
97	68,965	1,794	559	2,774	74,092	91,220	6,351	39,013	34,977	171,561
98	75,211	1,488	3,677	2,089	82,465	90,314	6,161	20,706	44,417	161,598
	Procentförhållanden.					Procentförhållanden.				
1876/80	91.7	0.4	1.6	6.3		45.5	0.8	25.5	28.2	
1881/85	88.8	0.8	4.3	6.1		49.7	0.5	15.4	34.4	
1886/90	86.1	0.2	4.6	9.1		47.8	0.3	7.9	[1] 44.0	
1891/95	81.5	2.6	7.3	8.6		46.6	1.2	8.9	[2] 43.3	
1896/98	92.9	1.5	2.5	3.1		52.4	2.8	20.2	[3] 24.6	

[1] Däraf brittiska 20.1 %, tyska 12.3 %.
[2] » » 17.7 » » 17.2 »
[3] » » 10.3 » » 7.1 »

Ayuntamiento de Madrid

Bil. 8. Sjöfarten på *Storbritannien och Irland.*

År	Till Sverige **ankomna** fartyg					Från Sverige **afgångna** fartyg				
	Svenska	Brittiska	Norska	Annan nationalitet	Summa	Svenska	Brittiska	Norska	Annan nationalitet	Summa
	Lastade fartyg. Ton.					Lastade fartyg. Ton.				
1876	315,579	185,946	68,241	91,422	661,188	422,378	232,293	312,792	300,868	1,268,331
77	349,148	228,821	77,670	104,727	760,366	452,335	289,457	353,001	260,763	1,355,556
78	335,474	166,552	55,341	73,194	630,561	431,417	232,058	264,351	215,997	1,143,823
79	322,961	191,552	41,938	54,307	610,758	403,439	301,817	264,536	194,060	1,163,852
80	420,633	226,872	61,800	72,867	782,172	489,313	383,438	256,774	208,385	1,337,910
1881	389,684	214,833	65,230	85,942	755,689	408,571	362,728	230,312	208,532	1,210,143
82	460,284	243,934	85,961	119,833	910,012	494,675	440,839	266,787	252,857	1,455,158
83	450,735	353,645	87,778	100,251	992,409	521,396	547,777	256,393	211,065	1,536,631
84	456,784	385,838	66,730	96,360	1,005,712	473,977	556,255	184,021	181,906	1,396,159
85	510,231	379,671	92,082	91,280	1,073,264	538,946	544,448	231,855	186,168	1,501,417
1886	518,883	349,099	82,447	85,471	1,035,900	558,265	516,005	198,308	156,986	1,429,564
87	477,440	370,089	75,639	91,233	1,014,401	559,715	517,761	207,574	149,978	1,435,028
88	524,010	490,186	68,384	106,664	1,189,244	589,488	668,545	236,052	133,525	1,627,610
89	578,811	536,168	101,452	113,769	1,330,200	607,170	738,873	245,222	156,688	1,747,953
90	606,898	529,646	105,264	135,295	1,377,103	624,953	679,339	232,640	192,061	1,728,993
1891	621,989	342,789	98,227	333,956	1,396,961	712,197	630,723	237,823	177,999	1,758,742
92	712,773	487,145	114,622	120,659	1,435,199	717,450	660,671	263,974	182,651	1,824,746
93	679,327	472,218	118,371	118,807	1,388,723	734,929	596,880	260,504	181,743	1,774,056
94	782,824	564,863	102,950	140,027	1,590,664	770,185	677,126	297,812	165,607	1,910,730
95	750,652	530,904	101,060	107,342	1,489,958	797,257	630,587	254,077	141,382	1,823,303
1896	816,688	502,599	164,036	117,202	1,600,525	873,817	651,993	303,772	153,149	1,982,731
97	1,008,769	467,257	181,259	131,038	1,788,323	903,923	622,740	303,499	160,623	1,990,785
98	1,104,420	443,806	217,422	122,203	1,887,851	926,300	553,359	322,554	154,552	1,956,765
	Procentförhållanden.					Procentförhållanden.				
1876/80	50.6	29.0	8.9	11.5		35.1	22.9	23.1	18.9	
1881/85	47.9	33.3	8.4	10.4		34.3	34.5	16.5	14.7	
1886/90	45.5	38.3	7.3	8.9		36.9	39.2	14.0	9.9	
1891/95	48.6	32.9	7.3	11.2		41.0	35.2	14.5	9.3	
1896/98	55.5	26.8	10.7	7.0		45.6	30.8	15.7	7.9	

Ayuntamiento de Madrid

Bil. 9. Sjöfarten på *Frankrike.*

År	Till Sverige **ankomna** fartyg					Från Sverige **afgångna** fartyg				
	Svenska	Franska	Norska	Annan nationalitet	Summa	Svenska	Franska	Norska	Annan nationalitet	Summa
	Lastade fartyg. Ton.					Lastade fartyg. Ton.				
1876	22,571	4,397	450	2,496	29,914	74,084	39,769	159,957	35,458	309,268
77	20,207	1,189	5,066	2,249	28,711	76,417	46,365	177,108	30,110	330,000
78	22,486	1,515	389	1,348	25,738	101,285	43,519	190,241	61,892	396,937
79	18,480	421	589	2,950	22,440	122,205	38,203	189,522	110,989	460,919
80	17,325	814	1,016	2,810	21,965	104,264	42,551	199,491	47,725	394,031
1881	20,349	1,309	1,551	2,463	25,672	103,620	36,977	200,798	77,107	418,502
82	32,847	300	2,089	2,759	37,995	118,963	38,227	278,573	75,043	510,806
83	37,598	506	742	2,521	41,367	133,013	41,916	231,643	132,786	539,358
84	30,739	615	3,213	2,498	37,065	107,781	21,401	126,440	219,379	475,001
85	31,200	690	5,122	5,657	42,669	86,347	12,262	126,097	201,234	425,940
1886	29,031	201	5,102	2,830	37,164	77,865	10,315	76,283	251,671	416,134
87	31,497	319	—	586	32,402	103,592	7,134	100,118	251,270	462,114
88	28,979	1,248	898	2,803	33,928	105,853	16,409	119,824	219,303	461,389
89	27,639	510	1,717	4,299	34,165	63,933	17,695	61,538	230,370	373,536
90	29,423	452	1,018	4,467	35,360	59,462	7,222	64,965	286,407	418,056
1891	32,065	931	1,426	5,606	40,028	104,413	13,500	89,161	392,793	599,867
92	30,142	743	984	4,284	36,153	71,391	5,654	40,219	209,387	326,651
93	28,396	350	1,835	4,117	34,698	92,795	12,708	51,636	304,341	461,480
94	33,992	105	2,756	4,110	40,963	117,581	11,940	41,594	301,996	473,111
95	32,663	286	2,667	4,137	39,753	100,185	5,659	51,458	272,469	429,771
1896	33,381	—	518	3,226	37,125	128,604	7,779	82,154	253,214	471,751
97	30,532	—	336	2,400	33,268	146,324	13,139	94,596	225,190	479,249
98	30,124	347	1,808	2,137	34,416	151,373	9,006	68,597	148,852	377,828
	Procentförhållanden.					Procentförhållanden.				
1876/80	78.5	6.5	5.8	9,2		25.3	11.1	48.5	15.1	
1881/85	82.7	1.8	6.9	8.6		23.1	6.4	40.7	29.8	
1886/90	84.7	1.6	5.0	8.7		19.3	2.8	19.8	[1] 58.1	
1891/95	82.1	1.3	5.0	11.6		21.2	2.2	12.0	[2] 64.6	
1896/98	89.7	0.3	2.6	7.4		32.1	2.2	18.5	[3] 47.2	

[1] Däraf brittiska 36.9 %.
[2] » » 41.8 »
[3] » » 21.1 »

Ayuntamiento de Madrid

Bil. 10. Sjöfarten på *Afrika*.

År	Till Sverige **ankomna** fartyg				Från Sverige **afgångna** fartyg			
	Svenska	Norska	Annan nationalitet	Summa	Svenska	Norska	Annan nationalitet	Summa
	Lastade fartyg. Ton.				Lastade fartyg. Ton.			
1876	—	—	—	—	8,249	6,025	6,975	21,249
77	—	—	—	—	6,593	10,796	7,401	24,790
78	—	—	162	162	13,481	10,320	5,466	29,267
79	—	—	548	548	15,178	11,721	6,044	32,943
80	—	—	402	402	21,262	16,555	9,422	47,239
1881	—	—	410	410	31,551	21,509	5,766	58,826
82	—	—	—	—	28,596	17,739	5,968	52,303
83	—	—	—	—	12,873	19,520	3,591	35,984
84	—	—	435	435	10,359	17,355	9,836	37,550
85	—	—	—	—	10,179	17,509	10,235	37,923
1886	814	—	495	1,309	10,626	16,903	14,670	42,199
87	289	—	—	289	14,391	19,735	12,163	46,289
88	—	—	—	—	16,093	23,960	12,547	52,600
89	—	—	—	—	29,485	37,640	10,441	77,566
90	428	—	872	1,300	16,116	25,138	12,644	53,898
1891	—	1,140	2,095	3,235	17,582	30,362	19,581	67,525
92	1,005	—	—	1,005	27,743	43,889	21,285	92,917
93	2,767	—	1,235	4,002	19,451	65,545	29,797	114,793
94	2,883	—	2,085	4,968	19,946	64,047	39,477	123,470
95	—	—	1,319	1,319	20,927	75,564	20,055	116,546
1896	—	—	—	—	30,556	104,146	51,921	186,623
97	—	—	—	—	36,193	75,166	46,891	158,250
98	991	—	—	991	43,536	68,089	44,417	156,042
	Procentförhållanden.				Procentförhållanden.			
1876/80	—	—	100.0		41.7	35.6	22.7	
1881/85	—	—	100.0		42.0	42.1	15.9	
1886/90	52.8	—	47.2		31.8	45.3	22.9	
1891/95	45.8	7.8	46.4		20.5	54.2	25.3	
1896/98	100.0	—	—		22.0	49.4	28.6	

Ayuntamiento de Madrid

Bil. 11. Sjöfarten på *Amerikas Förenta Stater.*

År	Till Sverige **ankomna** fartyg					Från Sverige **afgångna** fartyg				
	Svenska	Förenta Staternas	Norska	Annan nationalitet	Summa	Svenska	Förenta Staternas	Norska	Annan nationalitet	Summa
	Lastade fartyg. Ton.					Lastade fartyg. Ton.				
1876	2,131	—	7,071	3,819	13,021	1,411	—	1,713	1,569	4,693
77	2,273	527	13,463	6,697	22,960	836	2,532	775	—	4,143
78	2,090	2,231	12,637	3,634	20,592	—	863	3,228	431	4,522
79	2,298	—	14,626	5,173	22,097	4,538	373	1,884	656	7,451
80	4,193	2,989	19,963	11,321	38,466	1,436	532	6,264	7,661	15,893
1881	2,835	623	21,668	4,543	29,669	3,114	—	5,730	—	8,844
82	1,745	517	13,066	5,813	21,141	1,273	—	6,043	5,132	12,448
83	2,868	1,034	18,628	5,594	28,124	916	596	3,044	1,184	5,740
84	6,066	344	13,518	3,799	23,727	1,690	344	2,328	13,546	17,908
85	5,035	—	16,558	22,987	44,580	3,623	—	4,719	21,444	29,786
1886	4,187	—	18,320	42,296	64,803	2,257	—	5,830	44,850	52,937
87	4,497	—	15,193	22,389	42,079	6,583	—	9,253	21,585	37,421
88	4,191	—	12,131	7,131	23,453	1,342	—	4,418	5,477	11,237
89	3,636	—	13,191	11,377	28,204	2,587	—	3,289	7,536	13,412
90	4,214	622	13,311	11,957	30,104	1,224	—	1,024	8,555	10,803
1891	3,700	959	22,043	33,633	60,335	1,224	—	1,614	5,103	7,941
92	4,500	798	26,338	33,234	64,870	2,823	—	8,884	9,644	21,351
93	3,540	—	18,206	83,235	104,981	—	—	1,064	60,106	61,170
94	—	—	11,309	89,715	101,024	—	—	—	40,078	40,078
95	4,998	—	14,185	69,932	89,115	—	—	1,014	4,012	5,026
1896	638	—	11,655	39,833	52,126	—	—	1,088	11,771	12,859
97	1,089	—	16,400	45,635	63,124	—	—	2,094	3,934	6,028
98	1,052	—	18,910	48,572	68,534	—	—	2,750	—	2,750
	Procentförhållanden.					Procentförhållanden.				
1876/80	11.1	4.9	57.8	26.2		22.4	11.7	37.8	28.1	
1881/85	12.6	1.7	56.7	29.0		14.2	1.2	29.3	55.3	
1886/90	11.0	0.3	38.3	[1] 50.4		11.1	—	18.9	[1] 70.0	
1891/95	4.0	0.4	21.9	[2] 73.7		3.0	—	9.3	[2] 87.7	
1896/98	1.5	—	25.6	[3] 72.9		—	—	27.4	[3] 72.6	

[1] Däraf brittiska 27.5 %.
[2] » » 29.8 » tyska 36.7 %.
[3] » » 47.0 » » 18.6 »

[1] Däraf brittiska 43.3 %.
[2] » » 11.7 » tyska 73.0 %.
[3] Brittiska.

Ayuntamiento de Madrid

Riksgäldskontoret och Riksbanken.

Vid sistlidne riksdag väcktes, som bekant, en motion om sådan ändring af reglementet för riksgäldskontoret, att kontorets disponibla medel i allmänhet skulle insättas på giroräkning i riksbanken och sålunda den egna lånerörelse, som riksgäldskontoret för närvarande bedrifver med dessa medel, komma att upphöra.

I sitt utlåtande till statsutskottet rörande denna motion framhåller riksgäldskontoret, att de medel, som äro i fråga, bestå dels af från statskontoret aflämnade öfverskottsmedel, dels af medel, som riksgäldskontoret upplånat, men som ännu icke kommit till användning.

Hvad de sistnämnda medlen beträffar, är det, enligt riksgäldskontorets mening af största vikt, att kontoret enligt reglementet äger rätt att drifva en egen utlåningsrörelse. Det händer nämligen ofta, att riksgäldskontoret, för att kunna begagna sig af gynnsamma upplåningskonjunkturer, måste upptaga lån mer eller mindre lång tid, innan de därigenom inflytande medlen behöfva för sitt ändamål användas. Syftet med att på detta sätt upplåna medel, innan de behöfvas, är naturligtvis att skaffa staten mindre ränteutgift. Men om nu riksgäldskontoret icke finge göra dessa medel räntebärande, till dess de behöfvas, utan vore tvungen att antingen låta dem ligga räntelösa i riksgäldskontoret eller insätta dem i riksbanken, så skulle fördelen af denna förtidiga upplåning helt och hållet eller delvis gå förlorad; ty staten blefve ju då betungad med ränta för dessa medel äfven under den tid, som de ej för statens räkning behöfdes.

Bankofullmäktige, som icke i allmänhet finner det vara lämpligt, att riksgäldskontoret själft drifver utlåningsrörelse med sina disponibla medel, göra dock ett undantag för de nu nämnda, och de motivera detta undantag därmed, att, om kontoret betoges rätten att fritt disponera öfver

Ayuntamiento de Madrid

dylika medel och sålunda att göra dem för kontoret räntebärande, så vore det att befara, att detta kunde »inverka hämmande på kontorets handlingsfrihet för begagnande af en gynnsam konjunktur att för statsverkets räkning och dess fördel upptaga ett lån, som för ögonblicket kan vara till större eller mindre del obehöfligt, men dock med visshet kan motses snart för statsverkets behof erfordras». Bankofullmäktige instämma alltså i denna del fullständigt i riksgäldsfullmäktiges tankegång.

Det är mig emellertid omöjligt att inse, att denna motivering är bindande. Att en af riksgäldskontoret självständigt utöfvad lånerörelse icke anses lämplig, beror ju, såsom bankofullmäktige själfva framhålla, därpå, att riksgäldskontorets lånerörelse »kan i icke ringa grad motverka den diskontpolitik, som riksbanken under gifna förhållanden finner sig böra tillämpa; då den finner penningeställningen så inom som utom landet sådan, att stor försiktighet behöfver iakttagas, och följaktligen genom förhöjning af ränte- och diskontosatser söker minska efterfrågan af kapital och inskränka en för allehanda ändamål allt för långt drifven försträckning, kan den förväntade verkan af dessa hämmande åtgärder motarbetas genom de medel, som af riksgäldskontoret ställas till de lånesökandes förfogande på billigare vilkor än de af riksbanken fordrade». Men detta och öfriga af bankofullmäktige anförda skäl emot riksgäldskontorets utlåningsrörelse[1], äro ju lika bindande, hvilka slags medel det gäller, alltså oberoende af hvarifrån riksgäldskontoret fått medlen; om de kommit från statskontoret eller upplånats, har ju ingen betydelse för den inverkan, som en olämplig utlåning af dessa medel utöfvar på landets näringslif.

Det skulle emellertid kunna häremot invändas, att det är en viss väsentlig skillnad mellan de medel, som riksgäldskontoret sålunda i förtid upplånar, och de af statskontoret öfverlämnade öfverskottsmedlen. De senare dragas på bestämd tid ur rörelsen oberoende af något åtgörande från riksgäldskontorets sida, under det att de förra just genom riksgälds-

[1] Dessa andra skäl innefattas i följande uttalande af bankofullmäktige: »Olägenheterna af en dylik utlåningsrörelse blifva, såsom redan 1875 års fullmäktige anmärkte, så mycket mera i ögonen fallande, som ansvaret för och tungan af denna dubbla lånerörelse falla endast på det ena af dessa verk, nämligen riksbanken, hvars metalliska kassa, landets nästan enda metalliska reserv, och redbara tillgångar i utlandet få bära följderna af hvarje spekulationens öfverdrift. Vinsten för den allmänna rörelsen af denna särskilda utlåning torde äfven blifva något tvifvelaktig, enär riksbanken under nyss skildrade förhållanden naturligen tvingas att så mycket skarpare draga in på sin lånerörelse, och om, såsom fullmäktige våga antaga, denna förnämligast varit ägnad att tillgodose den sunda och legitima affärsverksamhetens behof af penningemedel, blifver det denna rörelse, som kommer att lida genom de af riksgäldskontoret tillhandahållna medlen, öfver hvilkas användande hvarken kontoret eller banken äger någon slags kontroll.»

Ayuntamiento de Madrid

kontorets upplåning dragas ur rörelsen tidigare än annars skulle skett. Om nu riksgäldskontoret i sin tur utlånar dessa medel, till dess kontoret självt behöfver dem, så blir ju därigenom situationen densamma, som om riksgäldskontoret uppskjutit sin upplåning, till dess medlen verkligen behöfts för statsverkets utgifter. Genom att utlåna i förtid upplånta medel inverkar riksgäldskontoret ej på den allmänna rörelsen i annan eller högre grad, än om kontoret uppskjutit sin upplåning.

Denna invändning skulle ju kunna synas ha ett visst berättigande, ifall det vore fråga om upplåning af inländska medel, som alltså dragas från den inhemska lånemarknaden. Är det åter fråga om medel, upplånta i utlandet, förlorar invändningen all betydelse. Ty i så fall *ökar* riksgäldskontorets utlåning de för den inhemska rörelsen disponibla lånemedlen, och detta kan, såsom riksbanksfullmäktige framhållit, ibland ske på ett skadligt sätt. Därvid är ju att beakta, att, äfven om lånet upptages genom försäljning af obligationer inom landet, så kan dock lånet faktiskt vara ett utländskt, nämligen om obligationerna köpas för utländsk räkning.

Men äfven om riksgäldskontorets upplåning sker på den inhemska marknaden, är denna invändning icke berättigad. Ett bevis härpå är en känd episod på den tyska penningemarknaden under sistlidne år.

»Die Seehandlungssocietät» är en preussisk statsbank, som emitterar preussiska statslån, förmedlar andra penningetransaktioner mellan preussiska staten och allmänheten, — däribland placering af disponibla statsmedel — deltager äfven i emission och konvertering af andra offentliga lån, drifver bankrörelse. Under juli månad förlidet år härskade på den tyska penningemarknaden ett för dåvarande förhållanden abnormt penningeflöde. Angående anledningarna till detta yttrar »Volkswirthschaftliche Chronik» (juli 1899 sid. 172)[1]. »Detta penningeflöde tillskrifves — och väl icke utan grund — åtgöranden af den kongl. preussiska Seehandlungsocietät. Detta statsinstitut hade under månadens lopp upprepade gånger mot 3 och 3 1/2 procents ränta ställt till penningemarknadens förfogande stora belopp disponibla statsmedel, härrörande från de senaste statslånen, och därigenom nedtryckt de privata diskontosatserna i en grad, som ingalunda motsvarade marknadens verkliga ställning. Såsom i tidningarne framhålles, har denna konstlade prisbillighet å pengar i den öppna marknaden främjat guldutflödet ur Tyskland på ett olägligt sätt, men i framtiden kommer den hastiga återindragningen af dessa medel, hvilka af Seehandlung blott till slutet af augusti och slutet af september ställts till penningemarknadens förfogande,

[1] Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik 1899. Dritte Folge, Band 18 Heft 2.

Ayuntamiento de Madrid

att väsentligen skärpa den penningeknapphet, som i följd af stegrade penningebehof i alla händelser kommer att inträda under hösten». Seehandlung fortsatte i augusti sina lånetransaktioner, och dessa tvungo riksbanken att tidigare, än som annars behöfts, höja sitt diskonto. (Volksw. Chronik aug. sid. 208).

Här föreligger alltså ett bevis på, att äfven en utlåning af medel, som upplånats på den inhemska penningemarknaden, kan ske på ett sådant sätt, att den kan verka skadligt. Äfven i afseende å utlåningen af dessa medel erfordras det, att riksgäldskontoret underordnar sig riksbankens ledning.

Erkännas måste emellertid, att det finnes en viss formell grund för riksgäldsfullmäktiges fordran och bankofullmäktiges medgifvande af, att riksgäldskontoret bör själf äga ombesörja utlåningen af dylika medel. Och denna är, att det vore formellt oegentligt, om medel, för hvilka riksgäldskontoret får betala ränta, skulle räntefritt öfverlämnas till riksbanken, att af denna fruktbringande användas. Detta skulle leda till, att resultatet af riksgäldskontorets verksamhet komme att framstå ogynnsammare än det i verkligheten varit och tvärtom i afseende å riksbanken. Detta är ju en oformlighet, men heller icke mer än en oformlighet. Ty *staten* skulle icke göra någon *reell* förlust på denna anordning. Det är ju staten, som får såväl riksbankens som riksgäldskontorets vinst. Och då därtill kommer, att riksdagen har samma makt att disponera öfver riksbankens vinst som öfver riksgäldkontorets, så finnes heller icke några reella konstitutionella betänkligheter mot den ifrågasatta anordningen. När det sålunda gäller att välja mellan en blott formellt oegentlig åtgärd å ena sidan och en anordning, som för det allmänna kan blifva skadlig, borde valet icke vara svårt, i all synnerhet som den ifrågavarande formella oegentlighetens inverkan kan undanröjas, genom att riksgäldskontoret såsom en särskild post bokför den ränta, som kontoret fått betala för till riksbanken öfverlämnade disponibla lånemedel. På detta sätt undanröjes den af riksgäldsfullmäktige uttalade betänkligheten, att den föreslagna anordningen skulle hindra, att det verkliga resultatet af dess och riksbankens verksamhet skulle kunna rätt bedömas. Och försvinner denna betänklighet, bör anordningen i fråga icke heller kunna utgöra något hinder för riksgäldsfullmäktige att begagna gynnsamma lånekonjunkturer för att i förtid upplåna medel för statsverkets räkning. Ty statens privata vinst blir ju densamma, vare sig utlåningen af dessa medel sker af riksgäldskontoret eller af riksbanken.

Hvad statsverkets öfverskottsmedel beträffar, anse bankofullmäktige

Ayuntamiento de Madrid

på skäl, som här redan delvis omnämnts, att utlåningen af dessa bör ske genom riksbanken, under det att riksgäldsfullmäktige anse, att riksgäldskontoret äfven i afseende å dessa medel bör få bibehålla sin nuvarande fria dispositionsrätt. Det hufvudsakliga skäl, som riksgäldsfullmäktige anför för denna fordran, är lämpligheten af, att riksgäldskontoret framdeles liksom hittills må kunna använda dessa medel till utbetalning af å kontoret anvisade statsanslag och därigenom kunna inskränka anlitandet af åt kontoret af riksdagen lämnade lånebemyndiganden. Sammansatta stats- och bankoutskottet upprepar samma skäl. Emellertid afser den föreslagna anordningen ju icke alls, att göra någon ändring uti den proceduren, att statskontoret öfverlämnar öfverskottsmedlen till riksgäldskontorets disposition. Dessa medel skulle sålunda fortfarande stå till riksgäldskontorets disposition att användas bland annat till utbetalningar, som afsetts skola bestridas med upplånta medel. Ändringen går blott ut på, att dessa medel »såvidt och så länge de icke behöfva användas till samma verk åliggande utbetalningar», skola insättas i riksbanken. Riksgäldskontoret skulle således när som helst kunna förfoga äfven öfver de i riksbanken insatta medlen i och för utbetalningar[1].

De skäl, som af riksgäldsfullmäktige och sammansatta stats- och bankoutskottet i öfrigt anföras mot den föreslagna reformen, äro skäligen svaga och lida delvis af felet, att de bevisa för mycket. Att riksgäldsfullmäktige alltid sträfvat och fortfarande komma att sträfva efter att iaktta största varsamhet och hänsyn till näringslifvets väl vid placeringen af sina medel, har ingen bestridt eller ens betviflat. Men frågan gäller icke detta, utan fullmäktiges förmåga att utföra detta syfte. Då bankofullmäktige skarpt betonat olägenheterna i detta afseende af en självständig lånerörelse, utöfvad af riksgäldskontoret, kan man knappast förstå, huru utskottet härpå kan nöja med sig att svara, att det visserligen skulle kunna hända att riksgäldskontorets utlåningsrörelse »kan motverka den diskontpolitik, som riksbanken anser sig böra tillämpa» men att, »då det torde vara anledning förutsätta, att riksgäldsfullmäktige med uppmärksamhet följa inträdande förändringar i penningemarknaden och låta sig angeläget vara att vid förvaltningen af de för riksgäldskontoret tillgängliga medel taga tillbörlig hänsyn till den ekonomiska ställningen inom landet och särskildt tillse,

[1] Bankofullmäktiges uttalanden i denna punkt kunna tolkas så, som om meningen vore, att riksgäldskontoret borde fråntagas all befattning med dessa medel. Detta är dock ej behöfligt och icke heller lämpligt; dessa medel böra innestå i riksbanken för riksgäldskontorets räkning, ehuru naturligtvis själfva insättningsproceduren kan förenklas på det sätt, att statskontoret direkt insätter dem i riksbanken för riksgäldskontorets räkning.

Ayuntamiento de Madrid

att deras åtgärder icke äro till hinder för riksbankens verksamhet», de af bankofullmäktige påpekade olägenheterna icke skulle vara att befara.

Såväl riksgäldskontoret som utskottet framhålla, att den ifrågasatta anordningen skulle leda till en sammanblandning af statsverkets och riksbankens affärer, och utskottet anser sig till och med böra erinra om den sorgliga erfarenhet, som forna tider i detta afseende erbjudit. Historiska bevis äro emellertid alltid af svag beviskraft, emedan förhållandena äro olika under olika tider. Jag skulle kunna emot detta skäl anföra, att Englands bank sköter engelska statens hela penningeförvaltning, inklusive statsskulden, utan att någon fara för sammanblandning af engelska statens och Englands banks affärer försports. Och om utskottet hellre vill ha bevis hämtade från vårt eget land, så bör det kanske erinra sig, att den senaste oredan i Sveriges penningeväsende grundlades, då riksgäldskontoret fick tillstånd att drifva bankrörelse. Jag vill visst icke åberopa detta såsom något bindande bevis i föreliggande fråga, men blott framhålla, att man måste vara försiktig, då man anför s. k. historiska bevis. För öfrigt är det ju ej alls fråga om att *införa* en dylik s. k. sammanblandning. Den finnes redan förut. Riksgäldskontoret har redan insatt betydliga belopp af dessa öfverskottsmedel i riksbanken, och frågan gäller blott, huruvida riksgäldskontoret ej borde där insätta alla dessa medel. Men en dylik ändring kan väl ej störta vårt land i finansiell oreda.

När slutligen såväl riksgäldskontoret som utskottet antyda, att det kanske skulle vara till skada för riksbanken att mottaga dessa medel, enär de äro till beloppet underkastade stora och stundom hastigt påkommande växlingar och sålunda synas ej väl ägna sig att ingå i bankens låneröreIse, så torde det vara nog att erinra om, att kan icke en riksbank med trygghet handhafva utlåning af dylika medel, så kan riksgäldskontoret det ännu mindre. Såvidt detta skäl bör tillmätas någon betydelse, så böra dessa medel icke alls utlånas. Men skola dylika medel af staten utlånas, är riksbanken den enda institution, som med full trygghet såväl för fiskus som för allmänna rörelsen kan fylla denna uppgift.

När man läser det sammansatta stats- och bankoutskottets utlåtande måste man förvånas öfver, att den ifrågasatta anordningen icke blef af riksdagen bifallen.

D. D.

Ayuntamiento de Madrid

Myntpräglingen i Sverige, Norge och Danmark enligt den skandinaviska myntkonventionen (1873—1899).

Af K. A. Wallroth.

I. Guldmynt.

År	Sverige	Norge [1]	Danmark [2]	Anmärkningar
1873—1880	38,872,440	13,127,610	34,754,640	[1] Uppgifterna för Norge sträcka sig ej längre än till den 1 Juli 1899.
1881—1883	3,049,175	719,060	—	
1884	3,815,000	—	—	[2] För Danmark afse uppgifterna ej kalenderår utan tiden 1/4 ena året till samma dag det andra. Uppgifterna sträcka sig ej längre än till den 1/4 1899.
1885	125,000	—	—	
1886	3,664,880	2,014,000	—	
1887	1,174,740	—	—	
1888	—	—	—	
1889	4,030,000	—	2,044,520	
1890	3,109,820	—	1,513,580	
1891—1893	—	—	—	
1894	616,565	—	—	
1895	3,346,720	—	—	
1896	—	—	—	
1897	—	—	996,440	
1898	6,268,740	—	—	
1899	5,737,465	—	—	
Summa Kr.	73,810,545	15,860,670	39,309,180	
Nedsmält vid myntverket	2,230	2,210	8,160	
Rest Summa	73,808,315	15,857,460	39,301,020	

II. Silfvermynt.

År	Sverige	Norge [1]	Danmark [2]	
1873—1880	12,627,559,25	4,740,500	18,148,229,80	Jfr anm. 1 o. 2 ofvan. Under 1899 utmyntades i Sverige 928,767 kr. 75 öre och i Norge till 1 Juli 250,000 (approximativt).
1881—1885	3,015,228,15	699,500	207,557,30	
1886—1890	1,749,691,10	1,350,000	283,985,50	
1891—1895	648,362,40	1,900,000	1,594,532,45	
1896—1899	6,299,655,40	1,750,000	1,026,634,35	
Summa	24,340,496,30	10,440,000	21,260,940,40	
Nedsmält vid myntverket	32,898,35	1,347,203,45	419,503,75	
Rest Summa	24,307,597,95	9,092,796,55	20,841,436,65	

III. Bronsmynt.

	Sverige	Norge [1]	Danmark [2]
1873—1899 . .	1,724,675,14	630,000	1,221,535,26
Nedsmält . . .	7,422,74	786,25	5,661,96
Rest Kr.	1,717,252,40	629,213,75	1,215,873,30

Ayuntamiento de Madrid

Ofvanstående statistik ger anledning till åtskilliga slutsatser af intresse rörande myntförhållandena uti den skandinaviska myntunionen.

Hvad präglingen af guldmynt beträffar är i förhållande till folkmängden Danmarks utmyntning störst och Norges minst. Den utgör approximativt för Sverige 14,6 för Norge 7,5 och för Danmark 17 kronor. Uti majhäftet af Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik, Volkswirthschaftliche Chronik sid. 132 och 133 finnes en sammanställning af världens penningeförhållanden 1 jan. 1899 uppgjord efter Förenta staternas myntdirektörs berättelse. Rörande de skandinaviska länderna meddelas följande siffror som här omräknats från mark till kronor.

	Guld		Silfvermynt		Obetäckta sedlar		Summa	
	absolut belopp mill. kr.	pr inv. kr.	absolut belopp mill. kr.	pr inv. kr.	absolut belopp mill. kr.	pr inv. kr.	absolut belopp mill. kr.	pr inv. kr.
Sverige .	48,6	9,72	24,3	4,86	109,8	21,96	182,7	36,54
Norge . .	32,1	15,29	8,6	4,1	19,	9,05	59,7	28,44
Danmark	63,2	27,48	20,4	8,87	22,1	9,6	105,7	45,95

Ehuru vårt land intill slutet af 1898 utmyntat för 68 mill. kronor i guldmynt, utgjorde hela vårt förråd af guld — inberäknadt omyntadt guld — blott 48,59 mill. kronor. Af dessa funnos omkring 40 mill kr. hos riksbanken, de enskilda bankerna och aktiebankerna. I dessa 40 mill. kr. ingingo 13 mill. kr. omyntadt guld och främmande guldmynt (andra än norska och danska). Af vår guldutmyntning skulle sålunda vid 1898 ärs slut omkring 33 mill. kr. nedsmälts i landet eller gått ur landet. Sedan dess ha dock 5,7 mill. kr. utmyntats.

I Danmark har till 1 april 1899 utmyntats 39,3 mill. kronor i guldmynt. Danmark ägde 1 jan. 1899 ett guldförråd af 63,2 mill. kronor. Den 31 juli 1899 ägde nationalbanken ett guldförråd af 54,4 mill. kronor, däraf 35,8 mill. kronor i omyntadt guld och främmande guldmynt och 18,6 mill. kronor i skandinaviskt guldmynt. Om man får antaga, att bankens guldförråd ej väsentligt ändrats under första halfåret 1899 och att landets guldförråd i dess helhet då utgjorde omkring 63 mill. kronor, skulle alltså omkring 8 à 9 mill. kronor i guldmynt funnits i landet utom nationalbanken. Danmark skulle alltså ägt omkring 27 mill. kronor i guldmynt och alltså skulle blott 12 mill. kronor vid nämnda tid nedsmälts i landet eller gått ur landet.

Norges bank egde den 31 Dec. 1897 (Storthingets forh. 1898 6 D a Indst. S XVI A sid. 12) ett guldförråd af nära 29 mill. kronor, däraf 24,5 mill. kr. i skandinaviskt guldmynt. Den 31 dec. 1898 upptar den ameri-

Ayuntamiento de Madrid

kanska statistiken landets hela guldförråd till 32 mill. kr. Antagligen var landets förråd af skandinaviskt guldmynt vid sistnämnda tidpunkt ej mindre än 24,5 mill. kr. Då Norge blott utmyntat 15,9 mill. kronor, har det alltså lagt beslag på en del af grannländernas guldmynt, antagligen mest svenska.

Dessa förhållanden synas vidare angifva, att svenskt guldmynt hufvudsakligen fått tjäna såsom material för den industriella guldkonsumtionen äfven i våra grannländer. Särskildt torde detta gälla i Norge.

Silfverutmyntningen har varit mycket ojämn i de resp. länderna. Danmark har omkring dubbelt så mycket silfvermynt pr invånare som Sverige och Norge. Denna olikhet beror nog till stor del på, att Sverige och Norge länge ägt sedlar å 5 kronor, under det att lägsta sedelvalören i Danmark intill sistone varit 10 kronor. Men till en del torde skillnaden bero på, att Danmarks behof af omsättningsmedel är i det hela större än Sveriges och Norges[1]. Möjligen kan differensen till en del bero på, att Danmark förser sina svenska grannlän med någon del af dess skiljemyntsförråd. Dock är att märka, att den amerikanska statistikens uppgifter ej stämma fullt öfverens med de skandinaviska myntverkens statistik; om förstnämnda statistik afser att angifva de i hvarje land cirkulerande silfvermyntsmängderna är dock mycket tvifvelaktigt, enär någon statistik därom näppeligen stått Förenta staternas myntdirektör till buds.

De resp. ländernas olika tillgång på omsättningsmedel är ett uttryck för deras olika industriella och kommerciella utveckling. Den belyser ock de olika sätt, hvarpå de resp. länderna tillfredsställt sina behof af omsättningsmedel. Af hela mängden omsättningsmedel utgjorde de olika beståndsdelarne följande procent:

	Guld.	Silfvermynt.	Obetäckta sedlar.
Sverige	26,6	13,3	60,1
Norge	53,77	14,4	31,83
Danmark	59,79	19,3	20,91

Då silfvermynt numera näppeligen äro väsentligen bättre än obetäckta sedlar, stå Danmark och Norge mycket nära hvarandra i förevarande afseende (Danmark: 59,79 proc. guld och 40,21 annat mynt, Norge: 53,77 guld och 46,23 annat mynt). Sveriges ställning är betydligt sämre, såvida man bedömer densamma efter den relativa storleken af landets guldförråd.

D. D.

[1] Den sista december 1899 uppgingo de af riksbanken emitterade femkronesedlarne till 17,86 mill. kr., d. v. s. till 3,6 kr. pr inv. I Norge voro den 31 dec. 1897 emitterade 10,7 mill. kronor i femkronesedlar eller 5 kr. pr inv.

Ayuntamiento de Madrid

Ayuntamiento de Madrid

Öfversikt öfver de större bankernas ställning den 31 maj 1900.

Tillgångar.

		Grund- och Reserv-fonds-hypotek	Fastig-heter och Inven-tarier	Kassa: Guldmynt och omyntadt guld	Kassa: Skiljemynt och sedlar	På räkning med inhemska banker	På räkning med utländska banker	Avista anvis-ningar och ut-ländska sedlar	Obliga-tioner	Diskonte-rade vexlar: Inrikes	Diskonte-rade vexlar: Utrikes	Utestående lån: mot inteck-ningar	Utestående lån: mot obliga-tioner	Utestående lån: mot aktier	Utestående lån: mot annan real-säkerhet	Utestående lån: mot borgen och namn-säkerhet	Kreditiv och löpande räkning	Utgifts- och diverse räkningar	På indrifning beroende	Summa	
1	Riksbanken	—	—	29,937,008	7,235,882	1,224,000	14,861,028[1]	255,486	19,430,944	75,806,121	11,314,870	11,909,380	10,727,430	5,114,300	706,710	10,431,053	8,089,434	3,246,796	334,820	210,625,262	1
2	Skånes E. B.	9.153,380	1,758,909	1,527,819	1,690,306	220,373	1,379,089	1,030,880	6,062,796	31,923,759	1,047,153	11,456,907	570,030	8,793,038	4,863,780	7,453,939	15,417,979	1,280,112	—	105,630,249	2
3	Vermlands d:o	2,497,763	93,485	307,066	175,526	2,273,704	38,957	26,998	1,362,137	5,956,238	4,545	3,606,935	132,655	3,259,870	966,500	1,538,345	3,719,383	69,980	16,196	26,046,283	3
4	Kopparbergs d:o	2,250,838	82,685	210,735	350,818	3,607,167	—	339,549	1,360,975	3,720,103	—	3,010,290	6,050	3,413,770	790,370	1,946,845	3,365,247	738,006	1,150	25,194,598	4
5	Östergötlands d:o	2,874,272	201,678	87,850	203,911	1,007,142	191,726	69,001	2,694,883	7,729,382	109,723	4,003,470	70,095	876,150	319,254	998,589	3,618,245	335,435	5,777	25,396,583	5
6	Smålands d:o	1,813,254	92,285	301,160	198,024	1,825,441	186,627	77,824	1,624,055	11,612,048	264,634	4,754,064	44,660	1,652,630	309,365	1,662,215	2,427,824	803,637	26,160	29,675,907	6
7	Örebro d:o	2,200,000	9,000	202,125	131,392	198,459	—	16,746	1,276,261	5,104,711	—	2,381,915	—	631,150	58,300	675,981	1,669,979	56,203	553,315	15,165,537	7
8	Mälareprov:nas d:o	2,510,261	279,946	425,085	650,647	445,664	51,830	542,962	1,180,418	11,992,806	67,860	8,769,744	250,790	4,545,380	156,125	2,679,964	5,035,810	281,390	65,373	39,932,055	8
9	Göteborgs d:o	3,063,974	1,260,244	525,020	773,151	2,103	532,671	122,094	1,595,410	10,117,754	1,443,034	7,694,604	943,580	3,838,038	1,387,142	1,699,580	7,061,240	1,648,840	136,187	43,844,666	9
10	Stockholms d:o	3,600,000	110,000	697,484	2,759,818	7,138,750	13,769,983	374,903	7,708,992	12,828,396	2,899,454	6,283,700	1,948,580	6,694,228	730,250	797,381	14,002,925	1,939,068	—	84,283,912	10
11	Norrköpings d:o	1,973,747	87,157	313,849	79,600	406,968	242,302	11,195	1,123,174	5,431,320	149,381	1,547,500	3,000	1,251,695	1,740,240	611,550	2,967,028	482,835	—	18,422,541	11
12	Sundsvalls d:o	3,724,710	1,066,370	630,035	433,760	90,421	430,126	111,408	1,113,830	15,272,350	295,030	4,171,271	106,200	4,916,215	2,138,950	1,640,385	13,091,262	475,828	5,441	49,713,592	12
13	Christianstads d:o	6,258,185	443,795	1,045,508	416,653	1,978,529	350,551	241,945	3,413,347	13,600,690	374,617	1,923,770	2,238,650	11,729,492	965,603	2,999,105	9,970,964	3,467,360	143,834	61,562,598	13
14	Skaraborgs läns d:o	2,177,347	161,000	226,696	219,571	2,406,453	—	51,556	1,242,725	8,401,858	—	2,056,415	55,525	652,450	286,115	1,415,336	2,367,242	128,778	13,038	21,862,105	14
15	Gefleborgs d:o	1,615,474	175,679	241,012	82,815	950,313	3,372	27,268	455,100	5,068,003	124,185	2,253,750	70,000	4,215,210	37,180	834,341	2,381,572	85,594	40,088	18,660,956	15
16	Uplands d:o	1,786,959	158,251	257,885	317,377	347,230	29,846	37,717	4,707,066	6,773,723	—	3,893,705	89,911	2,219,049	374,564	1,559,814	4,087,387	686,211	97,487	27,424,182	16
17	Södermanlands d:o	1,486,967	21,612	209,400	145,252	1,184,781	—	51,439	452,282	3,679,704	—	2,993,675	69,350	454,650	307,305	1,357,735	1,312,516	328,795	26,008	14,081,471	17
18	Kalmar d:o	1,346,676	108,757	208,372	107,044	563,346	568,791	38,050	1,723,235	6,003,910	540,899	3,470,265	1,100	1,592,450	56,266	548,907	1,715,510	316,173	16,792	18,926,543	18
19	Hernösands d:o	4,941,470	1,072,365	652,300	624,915	—	788,253	189,915	6,979,994	10,589,322	361,207	3,959,530	389,990	6,402,753	1,056,571	1,860,802	15,652,448	1,023,439	262,973	56,808,247	19
20	Helsinglands d:o	2,245,526	125,371	317,132	147,360	352,051	13,938	24,125	336,823	8,948,819	196,913	4,540,869	316,295	3,746,855	1,573,705	1,813,355	6,424,133	576,457	218,839	31,918,566	20
21	Norrbottens d:o	1,521,660	31,676	250,585	196,130	62,706	34,954	75,757	2,022,900	7,102,380	—	2,948,475	17,000	644,130	71,425	587,095	4,612,760	105,468	39,540	20,324,641	21
22	A.-B. Sthlm-Öfre Norrl.	275,460	251,016	10,160	1,048,477	260,400	735,497	192,140	5,246,769	18,689,767	83,557	6,995,575	538,050	3,540,210	158,650	2,062,955	12,894,167	1,421,365	9,139	54,413,354	22
23	Skandinav. Kred. A.-B.	—	805,000	43,994	3,964,626	3,038,859	2,294,805	729,108	6,757,545	23,341,479	2,727,377	13,324,575	2,827,800	9,851,650	1,424,350	3,102,400	14,855,006	4,121,913	221,547	93,432,034	23
24	Industrikred.-akt.-bol.	—	355,000	6,490	532,871	200,000	447,562	97,680	3,778,069	5,774,348	694,102	3,264,200	132,655	3,486,400	82,035	892,700	2,581,584	533,058	—	22,858,754	24
25	Sthlms Int.-gar.-A.-B.	—	1,001,000	6,555	1,451,004	880,000	3,151,566	18,477	2,525,025	1,547,758	73,465	75,553,846	341,600	2,619,875	102,250	273,020	6,126,302	1,725,715	—	97,397,458	25
26	Stockholms Handelsb.	—	5	7,745	991,179	6,351,038	1,580,154	120,777	6,028,660	4,589,487	664,829	1,393,300	459,350	4,190,250	—	651,717	11,641,802	302,751	—	38,973,044	26
27	Göteborgs Köpmansb.	—	203,000	3,250	217,610	338,783	218,336	5,538	201,000	4,703,953	116,627	4,036,400	8,290	2,570,350	163,500	691,967	3,008,007	232,568	1,127	16,720,306	27
28	Sundsvalls Handelsb.	—	33,652	2,426	418,139	645,516	264,856	52,151	2,611,396	5,035,844	279,959	2,163,565	245,740	3,840,235	15,000	1,058,390	4,266,956	249,777	10,226	21,193,828	28
29	Skånska Handelsb.	—	216,974	2,565	447,701	6,651	390,900	22,746	613,950	4,908,597	250,435	2,507,748	241,300	2,925,292	11,900	2,231,696	4,812,540	409,559	126,401	20,126,955	29
30	Nordiska Kreditb.	—	516,000	4,495	262,225	334,930	175,422	235,768	1,010,799	3,352,069	82,862	3,021,042	131,900	4,547,345	397,436	1,479,040	4,661,130	449,522	28,352	20,690,337	30
31	Sydsv. Kred. A.-B.	—	37,029	4,564	575,731	376,330	260,771	86,590	571,654	5,238,277	186,103	2,560,100	700	3,568,800	441,125	1,168,370	3,834,160	342,216	—	19,252,520	31
32	Göteborgs Handelsb.	—	98,935	1,883	276,396	—	161,258	19,519	—	3,334,868	111,760	1,878,325	155,750	1,933,203	238,885	610,555	4,038,376	667,353	—	13,527,066	32
33	Sthlms Diskontob.	—	500,500	2,895	121,765	1,780,819	27,939	3,514	2,593,751	1,518,823	41,627	339,000	620,100	2,917,151	135,800	—	3,087,850	36,790	—	13,728,324	33
	Summa	59,317,923	11,358,376	38,671,148	27,247,676	40,498,927	43,183,110	5,300,826	99,805,965	349,698,667	24,506,208	214,667,910	23,754,126	122,634,264	22,066,651	59,335,127	204,798,768	28,568,992	2,399,810	1,377,814,474	

[1] Däraf ej något å separaträkning.

Omsättningen å Riksbankens Clearingsafdelning har utgjort under maj månad 393,412,987 kronor.

Ayuntamiento de Madrid

Ayuntamiento de Madrid

Öfversikt öfver de större bankernas ställning den 31 maj 1900.

Skulder.

		Egna banksedlar	Postremiss-vexlar	Sparkasse-räkning	Upp- och afskrifnings-räkning	Löpande räkning	Depositions-räkning	Upptagna lån	I räkning med inhemska banker	I räkning med utländska banker	Inkomst- och diverse tillfälliga räkningar	Grundfond	Reserv- och Dispositions-fond	Summa	Obegagnad sedel-utgifningsrätt	
1	Riksbanken [1]	62,376,058	3,066,288	—	34,408	30,315,740	11,640	25,000,000	6,000,000	11,675,328	1,470,855	50,000,000	20,674,945	210,625,262	47,203,343	1
2	Skånes E. B.	9,088,432	1,167,535	—	10,494,887	1,667,223	52,396,229[3]	1,860,000	—	3,750,506	2,105,437	15,000,000	8,100,000	105,630,249	7,592,766	2
3	Vermlands d:o	3,134,369	321,642	—	1,695,562	290,728	17,003,448	—	342,500	—	428,586	1,875,000	954,448	26,046,283	420,460	3
4	Kopparbergs d:o	2,516,951	402,606	—	1,728,847	48,650	16,682,770	—	—	—	451,574	1,558,200	1,805,000	25,194,598	567,902	4
5	Östergötlands d:o	2,341,623	368,132	53,237	2,535,392	180,205	12,598,211	1,450,000	821,174	715,585	433,024	2,600,000	1,300,000	25,396,583	532,649	5
6	Smålands d:o	2,627,666	464,112	1,725,711	1,969,045	99	17,543,024	300,000	544,492	355,562	571,166	2,909,400	665,630	29,675,907	650,507	6
7	Örebro d:o	2,201,887	393,777	351,641	1,794,788	—	5,846,866	580,000	200,000	721,270	369,066	2,000,000	706,242	15,165,537	1,000,238	7
8	Mälareprov:nas d:o	3,489,505	695,175	1,289,893	3,538,243	762,700	21,214,870	200,000	1,399,844	401,135	988,463	4,000,000	1,952,227	39,932,055	1,045,841	8
9	Göteborgs d:o	4,454,275	697,742	1,641,376	2,873,421	711,313	22,830,611	—	—	1,284,447	1,601,481	5,000,000	2,750,000	43,844,666	1,134,719	9
10	Stockholms d:o	4,286,710	831,838	1,884,345	8,653,887	1,884,150	35,361,666	—	1,591,228	9,819,110	7,411,356	9,000,000	3,559,622	84,283,912	2,410,774	10
11	Norrköpings d:o	2,284,910	279,283	378,411	1,353,544	132,114	6,846,913	500,000	619,257	353,611	305,598	3,000,000	2,368,900	18,422,541	1,202,685	11
12	Sundsvalls d:o	5,345,820	363,861	2,646,710	2,402,106	845,285	22,541,920	—	2,061,440	1,713,490	1,540,230	6,000,000	4,252,730	49,713,592	1,408,926	12
13	Christianstads d:o	4,675,590	1,044,040	10,141,812	3,248,689	213,489	18,641,969	678,459	1,871,758	6,225,436	1,321,356	10,000,000	3,500,000	61,562,598	6,628,103	13
14	Skaraborgs läns d:o	2,235,580	411,524	—	1,699,478	—	13,490,175	—	168,183	9,780	546,636	2,250,000	1,050,749	21,862,105	1,068,463	14
15	Gefleborgs d:o	2,187,255	319,458	181,540	1,430,390	163,473	8,599,568	—	2,205,000	963,470	227,029	1,500,000	883,773	18,660,956	269,231	15
16	Uplands d:o	2,392,905	300,651	—	2,186,137	68,130	17,517,818	—	—	14,091	889,450	2,020,000	2,035,000	27,424,182	459,939	16
17	Södermanlands d:o	1,619,640	194,662	976,850	1,351,827	174,250	6,331,351	200,000	456,317	185,256	373,881	1,500,000	717,437	14,081,471	676,720	17
18	Kalmar d:o	2,041,535	227,000	2,635,382	975,878	10,686	9,497,171	—	390,841	403,875	264,175	1,950,000	530,000	18,926,543	293,513	18
19	Hernösands d:o	6,800,805	1,325,357	2,809,088	2,160,423	1,202,375	16,182,489	3,930,000	3,362,083	6,512,982	1,162,645	6,000,000	5,360,000	56,808,247	1,192,955	19
20	Helsinglands d:o	3,536,620	452,208	1,075,196	1,586,683	—	16,583,895	—	3,722,940	—	606,024	3,000,000	1,355,000	31,918,566	226,038	20
21	Norrbottens d:o	2,081,570	302,896	1,075,868	571,899	176,600	3,782,033	3,630,000	4,094,771	1,214,035	350,191	2,500,000	544,778	20,324,641	690,675	21
22	A.-B. Sthlm-Öfre Norrl.	237,700	667,995	6,389,898	4,947,296	3,016,528	12,330,079	2,639,000	1,017,500	3,439,334	1,727,874	12,000,100	6,000,050	54,413,354	—	22
23	Skandinav. Kred. A.-B.	—	1,557,249	—	8,257,039	5,739,936	44,699,294	—	3,589,535	6,987,149	5,601,624	10,000,208	7,000,000	93,432,034	—	23
24	Industrikred.-akt.-bol.	—	296,445	609,562	3,685,803	—	9,757,296	500,000	—	523,700	1,385,948	4,000,000	2,100,000	22,858,754	—	24
25	Sthlms Int.-gar.-A.-B. [2]	—	67,597	2,035,460	3,203,090	9,015	13,747,817	13,376	—	3,735,328	1,895,275	9,000,000	3,700,000	97,397,458	—	25
26	Stockholms Handelsb.	—	198,991	2,327,531	2,943,171	5,949,841	8,816,196	—	780,349	5,641,758	1,572,335	6,000,000	4,742,872	38,973,044	—	26
27	Göteborgs Köpmansb.	—	523,330	1,463,684	1,668,977	9,100	6,416,887	195,000	730,535	1,188,574	394,219	3,000,000	1,130,000	16,720,306	—	27
28	Sundsvalls Handelsb.	—	674,246	2,534,630	1,078,183	348,965	6,685,374	1,700,000	450,000	2,075,173	297,257	4,000,000	1,350,000	21,193,828	—	28
29	Skånska Handelsb.	—	715,815	1,466,763	1,639,715	120,828	3,443,039	—	4,355,583	2,464,498	300,714	5,000,000	620,000	20,126,955	—	29
30	Nordiska Kreditb.	—	252,713	2,723,975	1,505,770	2,496,682	4,754,014	1,254,000	500,000	1,171,133	312,050	5,000,000	720,000	20,690,337	—	30
31	Sydsv. Kred. A.-B.	—	880,790	3,363,352	912,752	110,590	7,337,643	820,000	81,604	1,116,164	289,625	4,000,000	340,000	19,252,520	—	31
32	Göteborgs Handelsb.	—	593,844	1,149,186	561,488	2,229,341	1,565,157	100,000	633,246	982,392	287,412	5,000,000	425,000	13,527,066	—	32
33	Sthlms Diskontob.	—	51,499	3,436,107	354,367	409,170	5,286,765	—	434,077	309	706,030	3,000,000	50,000	13,728,324	—	33
	Summa	127,957,406	20,110,301	56,367,208	89,043,185	59,287,206	466,344,198	45,549,835	42,424,257	75,644,481	38,188,586	203,662,908	93,244,403	1,377,814,474	76,676,447	

[1] De under rubriken »I räkning med inhemska banker» upptagna 6 mill. kronor äro af Riksgäldskontoret å särskild depositionsräkning insatta. Lånet å 25 mill. kronor är upptaget hos Riksgäldskontoret.

[2] I slutsumman ingå här ofvan ej upptagna egna utelöpande obligationer för 59,990,500 kronor.

[3] Häri ingå äfven af andra banker och bankirer å depositionsräkning insatta medel.

Ayuntamiento de Madrid

Ayuntamiento de Madrid

Christianstads Enskilda Bank

Hufvudkontor: Helsingborg.

Grundfond: 10,000,000.
Reserver: 3,448,321.

Depositions-, Upp- och Afskrifnings- och Sparkasseräkning samt öfriga slag af bankrörelse.

Göteborgs Enskilda Bank.

Göteborg, Stockholm, Strömstad.

Grundfond	**Kr.**	**5.000.000. —**
Reservfond	»	**2.500.000. —**
Dispositionsfond	»	**250.000. —**

Depositions- & Kapitalräkning, vexeldiskontering, lån, kassa- & resekreditiv, löpande räkningar, utländska vexlar och mynt.
Kassafack vid kontoren i Göteborg och Stockholm.
Notariatafdelning vid Hufvudkontoret i Göteborg.
Sparkasseräkning vid Afdelningskontoren i Stockholm och Göteborg.

Ayuntamiento de Madrid

HERNÖSANDS ENSKILDA BANK

Grundfond kr. 6,000,000: — ★ Reserver kr. 5,300,000: —

mottager penningar på **Deposition-**, **Sparkasse-** samt **Upp-** och **Afskrifningsräkning**,
diskonterar vexlar,
beviljar **lån** och **kassakreditiv**,
köper och säljer **vexlar på utlandet**,
säljer **postremissvexlar**,
ombesörjer **inkassering** af vexlar betalbara å bankplatser samt
beviljar **stående lån** mot realsäkerhet.

Hufvudkontor:

Hernösand, kontorstid 10 f. m.—2 e. m.

Afdelningskontor:

Stockholm,	kontorstid	9,30	f. m.—3,30	e. m.	**Skellefteå,**	kontorstid	10 f. m.— 2 e. m.
Örnsköldsvik,	„	10	f. m.—1	e. m.	**Nordmaling,**	„	10 f. m.—12 midd.
Sollefteå,	„	10,30	f. m.—2	e. m.	**Kramfors,**	„	11 f. m.— 1 e. m.
Nyland,	„	11	f. m.—1	e. m.			

Resekreditiv erhålles hos kontoret i **Stockholm.**

Utom de resp. kontorsplatserna boende behagade hänvända sig **direkt till banken** vare sig pr post eller telegraf. Telegrafadress: *Hernösandsbank.*

Industri-Kredit-Aktie-Bolaget

i Stockholm.

Hufvudkontor: Öfre Munkbron N:o 7,

Afdelningskontor: Arsenalsgatan N:o 4 A.
Kungsgatan N:o 13.

(Telegramadress: **Industribanken.**)

• • • Bankaffärer af alla slag • • •

Uthyr kassafack i brandfritt hvalf. Emottager slutna och öppna deposita, de senare med skyldighet för bolaget att inkassera förfallna räntor och kuponger m. m.

Telegrafadress: **NORDBANK.**

AKTIEBOLAGET

NORDISKA KREDITBANKEN

STOCKHOLM.

Hufvudkontor: Drottninggatan 8.
Filialer: Mynttorget 4 & Drottninggatan 102.
Afdelningskontor: Eskilstuna.

Egna fonder: 5,600,000 Kronor.

STYRELSE:

Otto H. R. Printzsköld, Chef för H. M. Konungens Hofförvaltning, Förste Hofmarskalk, Ordförande.
L. L. Liberg, Grosshandlare, Nyby Bruk, v. Ordförande.
P. H. Hedenblad, Byrådirektör i Väg- & Vattenbyggnadsstyrelsen.
Isaac Hirsch, Grosshandlare.
V. Ramstedt, Grosshandlare.
G. F. Sandberg, Byrachef i Generalpoststyrelsen.
P. G. Tamm, Bruksegare, Söderfors.
F. Cl. Wachtmeister, Grefve, Generaldirektör.
H. A. Stjernspetz, Major, Verkställande Direktör.

Utfärdar **Resekreditiv** betalbara å de flesta bankplatser äfvensom brunns- o. badorter.

London-bankirer:		**London & County Banking C:o Ltd.**
		Swiss Bankverein.
Berlin-	d:o	**Mendelssohn & C:o.**
Hamburg-	d:o	**Commerz & DiscontoBank.**
		M. M. Warburg & C:o.
Paris-	d:o	**Crédit Lyonnais.**

Aktiebolaget

Stockholms Diskontobank

I Regeringsgatan I

STOCKHOLM

emottager penningar på **depositionsräkning, kapitalräkning, sparkasseräkning** och **checkräkning,**
säljer **postremissvexlar,**
diskonterar **vexlar,** beviljar **lån** och **kassa-kreditiver,**
köper och säljer **utländska vexlar,** m. m.

Aktiebolaget Stockholms Diskontobank.

Stockholms Enskilda Bank.

Solidarisk Bank

Grundad 1856.

Fonder 12,559,622: 13.

Stockholms Enskilda Banks Notariatafdelning

emottager till vård och förvaltning enskilda personers, kommuners, föreningars och kassors värdehandlingar. Uthyr kassafack. Mottager uppdrag till köp och försäljning af värdepapper samt lemnar upplysningar angående dylika. Prospekt sändas på begäran.

Skandinaviska Kreditaktiebolaget

Göteborg. — Stockholm. — Norrköping.

Emottager penningar

å

Depositions-Räkning,

å

Kapital-Räkning

och å

Upp- & Afskrifningsräkning;

beviljar **lån** och **kassakreditiver,**
diskonterar **vexlar,**
försäljer **postremissvexlar,**
åtager sig **inkasseringar,**
utfärdar **resekreditiver,**
köper och säljer **utländska vexlar,**
samt in- o. utvexlar **utländskt mynt,**
uthyr **brand-** och **dyrkfria förvaringsfack,**
emottager **värdepapper** och andra **handlingar** till **förvar** och till **förvaltning.**

Skandinaviska Kreditaktiebolaget.

Skånes Enskilda Bank

Hufvudkontor: Malmö.

Emottager penningar

å

Depositions-Räkning

och

Upp- och Afskrifningsräkning

samt drifver öfriga slag af bankrörelse.

Skånes Enskilda Bank.

Aktiebolaget
Stockholms Handelsbank
Stockholm.

Bankrörelse
Notariatafdelning

Telegrafadress: Handelsbank.

Stockholms
Intecknings Garanti Aktiebolag
STOCKHOLM
N:o 1 Malmtorgsgatan N:o 1.
Afdelnings-Kontor: N:o 13 Biblioteksgatan N:o 13.
Allmänna telefon och Rikstelefon.

Bankrörelse. Fastighetsbelåning.
Förvaringshvalf
för öppna och slutna depositioner.

Bankaktiebolaget

Stockholm-Öfre Norrland

(f. d. Westerbottens Enskilda Bank)

Telegrafadress: ***Norrlandsbanken.***

Kontor i Stockholm.

Hufvudkontor: Drottninggatan 6.
Filialkontor med full- \
ständig bankrörelse: / **Södermalmstorg 8, Vasagatan 44, Regeringsg. 59 och Humlegårdsg. 6.**

Kontor i Umeå, Åsele, Skellefteå, Piteå, Luleå, Haparanda, Gellivare, Gefle, Edsbyn, Falun, Säter, Rättvik, Vansbro och Elfdalen.

Banken emottager penningar å Depositions- och Kapitalräkning, å Hushållsräkning samt å Upp- och Afskrifningsräkning.
Banken diskonterar vexlar, beviljar lån, kreditiv och löpande räkning.
Banken köper och säljer vexlar på bankplatser i **Europa** och **Amerikas Förenta Stater** samt utfärdar **resekreditiv.**
Banken uthyr **kassafack** mot en afgift af 15, 20 och 25 kronor för år.
Banken mottager **öppna** och **slutna deposita.**

Lifförsäkrings-Aktiebolaget

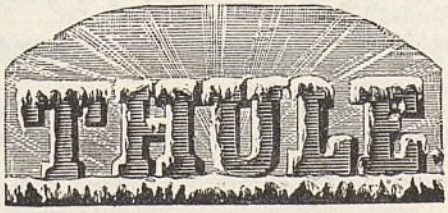

Aktieegarnes utdelning är begränsad.

Medan aktieegarne erhålla en för hvarje år begränsad utdelning, som aldrig får öfverstiga

Kronor 30,000 Kronor,

har de försäkrades kontanta vinst alltmera stigit och för år 1899 uppnått en summa af

Kronor 431,176 Kronor

eller mer än fjorton gånger utdelningen till aktieegarne.

Bolagets ansvarssumma öfver

Kronor 115,000,000 Kronor.

Uplands Enskilda Bank.

* * * Solidarisk Bank * * *

Grundad 1865.

Hufvudkontor: **Upsala.**

Afdelningskontor: **Sala, Enköping, Norrtelje, Östhammar, Ludvika, Vesterås.**

Grundfond	Kr.	1,520,000.
Kommanditfond.	„	500,000.
Reservfond	„	1,000,000.
Dispositionsfond	„	735,000.
Delcrederefond	„	300,000.

Depositions- & Kapitalräkning, Upp- & Afskrifningsräkning, Vexeldiskontering, Lån, Kassakreditiv, Löpande räkningar, Postremissvexlar, Utländska vexlar. — Inkasseringar.

London Bankirer: **C. J. Hambro & Son o. Fred. Huth & C:o.**
Paris d:o **Credit Lyonnais.**
Berlin d:o **Dresdner Bank.**
Hamburg d:o **Vereins Bank o. Commerz- und Diskonto Bank.**

Ayuntamiento de Madrid

LIFFÖRSÄKRINGSBOLAGET

SVECIA

Tidsenligt lifförsäkringsbolag

3 Regeringsgatan STOCKHOLM Regeringsgatan 3

Meddelar **Lif-, Blandad Lif- och Kapital-, Korttids-, Sparkasse-Testaments-, Enke-Pensions- och Stipendieförsäkring** samt **Lif-, Blandad Lif- och Kapitalförsäkring för barn.**

OBS.! Testamentsförsäkring. Pension till enkan, kapitalet till barnen. Årlig premie för tvenne 30-åriga personer Kr. 23: 30 pr 1,000.

OBS.! Enkepensionsförsäkring. Årlig premie för 100 Kr. pension för tvenne 30-åriga personer Kr. 22: —.

OBS.! Stipendieförsäkring, hvarigenom universitetsvistelse lättast möjliggöres.

OBS.! Barnförsörjningsförsäkring, hvarigenom understöd tillförsäkras barnet från försörjarens död, till dess det kan sig själf försörja.

"SVECIA" erbjuder liberala, tidsenliga försäkringsvilkor och förenar prisbillighet med soliditet.

Agenter antagas!

OBS.! Utmätningsfrihet för pensioner!

"SVECIAS" premier äro ända till 30% lägre än de utländska lifbolagens och äfven billigare än de äldre svenska bolagen.

Begär prospekt!

OLYCKSFALL-FÖRSÄKRINGS-ANSTALTEN

GOTHIA

3 Regeringsgatan STOCKHOLM Regeringsgatan 3

Gothia är ett ömsesidighetsbolag, hvadan all vinst tillfaller de försäkrade, och hafva de rösträtt å bolagsstämma.

Gothia har liberala, tydliga försäkringsvilkor, som skilja sig från öfriga olycksfallförsäkringsanstalter i riket.

Gothia vill härigenom söka undvika tvister mellan de försäkrade och anstalten.

Gothia hänskjuter tvistiga regleringar till länsvis valda kompromisser, bestående af 3 personer, som aflagt domareed.

Gothia lemnar ersättning vid öfvergående skada intill 200 dagar.

Gothia har fasta, billiga premier.

Gothia har kontor Regeringsgatan 3, Stockholm.

Uppsala 1900. Almqvist & Wiksells Boktr.-Aktieb.

Academia de Ciencias de Madrid